

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет будівництва та архітектури
Освітня програма	36805 Архітектура та містобудування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	114
Повна назва ЗВО	Харківський національний університет будівництва та архітектури
Ідентифікаційний код ЗВО	02071174
ПІБ керівника ЗВО	Гончаренко Дмитро Федорович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.kstuca.kharkov.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/114>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36805
Назва ОП	Архітектура та містобудування
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р. 0 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	очна денна, очна вечірня, заочна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедри: «Основ архітектури», «Архітектурного проектування», «Дизайну архітектурного середовища», «Реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів», «Містобудування та урбаністики», «Інноваційних технологій дизайну архітектурного середовища»
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедри: «Іноземних мов», «Суспільно-гуманітарних дисциплін», «Української мови та мовної підготовки іноземних громадян»
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Харків, 61002, вул. Сумська, 40
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	відсутня
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	42863
ПІБ гаранта ОП	Мироненко Віктор Павлович
Посада гаранта ОП	Декан
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	myronenko.victor@kstuca.kharkov.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-279-35-41
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма (далі ОНП) для підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» розроблена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23.03.2016 р., Національної рамки кваліфікацій, вимог Закону України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 р. №1556-VII та «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», що схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної ради МОН, протокол №3 від 29.03.2016 р.

Освітньо-наукова програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), необхідний для здобуття освітньо-наукового рівня доктор філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Основною створення ОНП став багаторічний досвід архітектурного факультету університету з успішною підготовки здобувачів наукового ступеню кандидата архітектури за спеціальностями 18.00.01 «Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури», 18.00.02 «Архітектура будівель та споруд» та 05.23.20 «Містобудування та територіальне планування»). Аспірантура за даними спеціальностями та спеціалізована вчена рада університету Д 64.056.02 працюють вже близько 70 років та мають високу репутацію у науковій спільноті як України, так і світу. За останні 10 років з архітектурних спеціальностей (18.00.01 «Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури», 18.00.02 «Архітектура будівель та споруд» та 05.23.20 «Містобудування та територіальне планування») було захищено:

- 15 докторських дисертацій
- 32 кандидатських дисертацій.

Таким чином під час формування освітньо-наукової програми було враховано попередній позитивний досвід підготовки кандидатів архітектури, а також нові тенденції у розвитку освіти в Україні, що значно більше відповідають сучасному стану архітектурної науки у світі та загальному рівню методологічної парадигми. Освітньо-наукова програма була обговорена та затверджена на засіданні Вченої ради університету Протокол №7 від 25.03.2016 р. У 2017 році в ОНП внесені зміни та доповнення, у відповідності до Положення про освітні програми ХНУБА. У 2018 році ОНП була переглянута та до неї були внесені корективи щодо змісту та переліку освітніх компонент, форм атестації здобувачів які були затверджені на засіданні Вченої ради університету 24 січня 2018 року протокол № 6. Останній перегляд був здійснений в 2020 році, відповідно до протоколу робочої групи від 2020 було отримано пропозиції стейкхолдерів, розроблено проект ОНП 2020, отримано та опрацьовано відгуки на нього, розроблено остаточну версію, що наразі знаходиться у процесі затвердження.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2019 - 2020	6	6	0	0	1	0	0
2 курс	2018 - 2019	7	4	0	1	0	0	0
3 курс	2017 - 2018	6	5	1	0	1	0	0
4 курс	2016 - 2017	4	3	0	0	1	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	4804 Архітектура та містобудування
другий (магістерський) рівень	7935 Архітектура та містобудування
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	36805 Архітектура та містобудування

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа

Усі приміщення ЗВО	59297	24385
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	59297	24385
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	399	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>36805 Osvitnyo-naukova programa.pdf</i>	K5lB5BSZ/oBBXfJS+lE2O4My3S+9FB+IJ8WgOho6MQs= =
Навчальний план за ОП	<i>36805 navchalniy plan.pdf</i>	7TuhlYxdJwlIgfhmim5BiKqTa7/Snp6sy3tchV3D6eQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>36805 Recenzia robotodavtsa-1.pdf</i>	sv/olfU1MSSuYFiYXK1EwNu7lsgTMDhP2zfaktQen8Q=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>36805 Recenzia robotodavtsa-4.pdf</i>	FglFXLGNvm+HZeFZugUowNbwah/MbpJjIRUbc46O2 Xc=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>36805 Recenzia robotodavtsa-2.pdf</i>	v37Dqn9JCSnllerDrbFyKOPw/7B3I1Io+77HMnz8ql4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>36805 Recenzia robotodavtsa-3.pdf</i>	gqmoMUudBR/zqfr9AA89VHnC2ze2m+5gP/sRwuga4W M=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Особливістю даної освітньої програми є фокус на отриманні здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – аспірантами) необхідних теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі архітектури та містобудування, професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності з подальшою можливістю їх представляти у вигляді наукових доповідей і статей, засвоєння ними методології наукової та педагогічної діяльності, а також набуття досвіду з проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Також унікальністю даної освітньо-наукової програми є орієнтованість освітньої та наукової діяльності аспірантів на актуальні наукові теми, що виконуються в межах науково-дослідних робіт університету, а також на актуальні регіональні проблеми у галузі, що представляють інтерес як для вітчизняної науки, так і вносять відповідний внесок у розвиток наукового знання на міжнародному рівні. Студенто-орієнтованість та вищезазначені особливості освітньо-наукової програми роблять її актуальною не лише серед вітчизняних здобувачів, але й серед іноземних аспірантів. Завдяки плідній співпраці з роботодавцями та випускниками попередніх років, під час періодичного перегляду ОНП постійно актуалізується шляхом збільшення практичності та гнучкості тематик як освітніх, так і наукових напрямів, що, у свою чергу сприяє зростанню професійного інтересу і у здобувачів, і у роботодавців.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Згідно «Стратегічного плану розвитку ХНУБА на 2018-2023 роки» (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/02/strategichnij-plan-rozvitku-harkivskogo-nacionalnogo-universitetu-budivnictva-ta-arhitekturi-na-2018-2023-roki.pdf>) та відповідно «Плану стратегічного і перспективного напрямів розвитку ХНУБА до 2020 року» (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/plan_rozvytu_khnuba_2020-2016.pdf) місія університету полягає в здійсненні освітньої і наукової діяльності задля розвитку і реалізації кадрового, культурного, наукового потенціалу будівельної галузі, а також задоволення потреби особистості в інтелектуальному і культурному розвитку за допомогою одержання вищої та післядипломної професійної освіти, забезпечення інтенсивного стійкого розвитку суспільства з ринковою економікою, заснованою на знаннях. Таким чином цілі освітньої програми щодо підготовки кадрів вищої кваліфікації за спеціальністю архітектури та містобудування цілком відповідають місії та стратегії університету. Також передбачені цілі освітньої програми повністю відповідають головним завданням університету, закріпленим у Статуті (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/statut-2017.pdf), зокрема участі університету у забезпеченні суспільного та економічного розвитку

держави через формування людського капіталу.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

У ОНП 2018 року на підставі звернень аспірантів, робочою групою було прийняте рішення щодо фокусування навчання на більш сучасні проблеми архітектури та містобудування та на актуальні підходи їх вирішення, що знайшло відображення в формулюванні основного фокусу ОНП, ПРН, робочих програм ОК 4, ВД1-6. Окрім того, під час спілкування зі здобувачами, було виявлено, що здобувачі вважають за необхідне приділяти більше уваги вдосконаленню навичок з написання та оприлюднення наукових статей. Дана пропозиція була втілена в формуванні програмних компетентностей та результатів навчання для освітніх компонентів НД.03 та НД.04.

З 2019 року до складу робочої групи з розробки, моніторингу та періодичного перегляду ОНП була введена аспірантка (Наказ ХНУБА № 293 від 20.11.2019 р.). У результаті проведеного опитування здобувачів усіх років навчання, встановлено, що у цілому реалізація програми отримала схвалення. Однак, була отримана важлива пропозиція щодо актуалізації дисциплін вільного вибору аспірантів, які присвячені науковому напрямку містобудування та урбаністики. Під час засідання робочої групи було прийняте рішення щодо заміни двох дисциплін вільного вибору ВД.05. та ВД.06., на ті, які є більш актуальними та відповідають сучасному стану проблем в архітектурі та містобудуванні України. Це дає можливість здобувачу обирати індивідуальну освітню траєкторію навчання в рамках ОНП, яка може бути наближена до наукових інтересів аспіранта та врахувати специфіку наукової складової індивідуального плану.

- роботодавці

Спілкування з роботодавцями та залучення їх до процесу підготовки докторів філософії шляхом ознайомлення з ОНП та наданням на неї відгуків і рецензій слугували джерелом для удосконалення цілей та програмних результатів навчання.

Так восени 2017 року, під час засідання вченої ради архітектурного факультету, виступив керівник ТОВ «Найс-Проект» з пропозицією уточнити основний фокус ОНП з огляду на сучасний стан галузі та загальноосвітову парадигму сталого розвитку у вирішенні проблем архітектури та містобудування.

З 2019 року до складу робочої групи з розробки, моніторингу та періодичного перегляду ОНП були введені представники із числа роботодавців (Наказ ХНУБА № 293 від 20.11.2019 р.).

У 2019 році було отримано 4 схвальних відгуки на ОНП 2018, однак, з метою підвищення якості підготовки були отримані й рекомендації, які були враховані у проекті ОНП 2020 щодо уточнення наявних ПРН та формування нових.

У результаті публічного обговорення проекту ОНП 2020 від роботодавців було отримано рецензії з побажаннями, які було розглянуто та враховано при формулюванні додаткових компетентностей та ПРН, заміні дисциплін вільного вибору ВД.05 та ВД.06.

Окрім того, інтереси роботодавців зафіксовано у низці договорів щодо наукового та творчого співробітництва, тематика яких знайшла своє відображення під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП. Про це свідчить також наявність впроваджень результатів досліджень здобувачів у проектну та управлінську практику зі спеціальності.

- академічна спільнота

Про відповідність програмним результатам навчання ОНП інтересам академічної спільноти свідчить значна кількість запрошень та пропозицій щодо участі аспірантів, наукових керівників і викладачів на для участі в наукових конференціях та конгресах за спеціальністю, у міжнародних наукових програм за рахунок різних стипендіальних фондів тощо.

Окрім того, існуюча академічна спільнота України у галузі архітектури та містобудування потребує нові наукові кадри задля подальшого розвитку, бо наразі існує проблема старіння професорсько-викладацького складу, збільшення середнього віку кандидатів наук, що підтверджується дослідженнями Харківського регіонального відділення Національного інституту стратегічних досліджень.

Певні пропозиції до ОНП було отримано у вигляді рецензій від провідних вчених, науково-дослідних інститутів, ЗВО. Окремі побажання було враховано: в ОНП 2020 р. були внесені певні зміни, що стосуються методів, методик та технологій, що належать до предметної області спеціальності та пропонуються до застосування, а також програмних компетентностей та результатів навчання, а саме: здатність виконувати науково-практичну роботу в умовах реальних натурних досліджень на реальних об'єктах, а також виступати публічно та доводити наукову думку до громадськості.

- інші стейкхолдери

Пропозицій від інших стейкхолдерів не надходило

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Задля підтримання конкурентоспроможності університету та власного розвитку, науковці ХНУБА стежать за актуальними тенденціями у галузі (гуманізація міського середовища, парадигма сталого розвитку в архітектурі) та постійно беруть активну участь у різноманітних наукових заходах, конференціях і публікують результати власних

досліджень у наукових виданнях. У цьому контексті робоча група на чолі з гарантом і формували ОНП, ґрунтуючись на власне апробованих ними наукових дослідженнях, які отримали схвалення та знайшли підтримку у низці міжнародних та загальнодержавних заходах, конференціях, публікаціях. Також цілі освітньої програми цілком співпадають з вимогами сучасного ринку праці, що підтверджується високими показниками працевлаштування випускників та їх конкурентоспроможністю. Варто зазначити, що українські та іноземні ЗВО, міжнародні фонди зі збереження культурної спадщини та сталого розвитку міського середовища, держадміністрації різного рівня та приватні фірми являються найбільш зацікавленими у випускниках ОНП як висококваліфікованих кадрах. Тож, з огляду на цей сектор праці було сформульовано програмні результати навчання, аби випускники були конкурентоспроможні для обіймання ключових посад і виконували проектну, проектно-технологічну, організаційно-управлінську, науково-дослідницьку (інноваційну), навчально-методичну діяльність на професійному рівні.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Спеціальність архітектура та містобудування постійно розвивається та пропонує нові методи вирішення проблем сучасних міст, тож під час формулювання цілей та програмних результатів навчання була врахована необхідність вільного доступу до міжнародного досвіду у галузі (знання англійської мови), а також прагнення популяризувати вітчизняні наукові школи шляхом розв'язання актуальних наукових проблем, використання провідних наукових методологій галузі з представленням та обговоренням результатів на загальноосвітньому рівні із залученням відповідної наукової спільноти.

При формулюванні програмних результатів навчання також був врахований регіональний контекст, а саме необхідність організувати наукові дослідження та експерименти на прикладі локальних умов територіальної громади міста Харкова та області, орієнтованість саме на вирішення містобудівних та архітектурно-середовищних проблем регіону, що знаходять своє відображення у впровадженні досліджень у регіональну проектну та управлінську практику. Особливостям регіонального контексту у сфері архітектури та містобудування присвячено окремі розділи освітніх компонентів НД.04 та ВД.03, та в пропозиції запровадження нової дисципліни ВК6 в ОНП 2020.

Члени робочої групи з розробки ОНП є членами регіональних архітектурно-містобудівної та консультаційних рад та добре знайомі із проблемами розвитку галузі в регіоні, а отже, досвід вирішення даних задач знайшов своє втілення в формулюванні програмних результатів і освітніх компонентів ОНП.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

З огляду на сучасний вітчизняний досвід створення ОНП було запропоновано запровадити у якості програмних результатів навчання необхідність дотримуватись етико-деонтологічних засад (формування навичок колегіальності, моральних засад у здійсненні педагогічної та наукової роботи), системи загальнолюдських цінностей, а також мати достатньо компетентностей, щоб вміти захищати результати свого дослідження у встановленій формі, володіти поняттями та засобами авторського права. Також, шляхом залучення до рецензування ОНП, інші ЗВО (ХДАДМ, КНУБА) надали свої рекомендації та побажання щодо її змісту, які було враховано при формуванні ОНП 2020. Окрім того, розробниками ОНП був врахований аналогічний досвід іноземних програм з підготовки докторів філософії, а саме при формуванні ПРН 6 проєкту ОНП 2020 (практичних навичок щодо використання інформації про міжнародні наукові програми, гранти та конкурси, а також залучення аспірантів до публікації власних наукових робіт у міжнародних виданнях, що сприяє науковій мобільності та загальному підвищенню якості досліджень).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

На даний момент стандарт вищої освіти за спеціальністю 191 – Архітектура та містобудування відсутній

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає дев'ятому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття компетентностей, що забезпечують здатність здобувача розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Змістовне наповнення програмних результатів навчання ОНП Архітектура та містобудування відповідає таким дескрипторами Національної рамки кваліфікацій:

– знання (найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності) – ПРН 3, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9;

– уміння (спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей) – ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8;

– комунікація (вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому; використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях) – ПРН 1, ПРН 2, ПРН5, ПРН 10;

– відповідальність і автономія (демонстрація значної авторитетності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна добросовісність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення) – ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10.

Таким чином, ОНП повністю відповідає основним вимогам, які визначені в Національній рамці кваліфікації.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

50

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

34

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

16

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметною областю ОНП є архітектура та містобудування, а саме: теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури, архітектура будівель та споруд, містобудування та ландшафтна архітектура.

Зміст та структура ОНП побудована таким чином, що аспіранти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» отримують необхідні теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Теоретичний зміст предметної області: теоретичні основи розвитку архітектурного середовища; теорії, концепції, принципи, методології та методи рішення спеціалізованих комплексних завдань за спеціальністю архітектури та містобудування.

Для застосування отриманих знань на практиці здобувач має оволодіти наступними методами, методиками та технологіями:

А) теоретичні: системний підхід, аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, формалізація, постановка проблем, побудова гіпотез, моделювання;

Б) емпіричні: аналіз наукової літератури, документів і результатів діяльності, спостереження, вимірювання, опитування, експертне оцінювання, ретроспектива, натурне обстеження, моніторинг, експеримент, прогнозування. Здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати наступні інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей архітектурних об'єктів та містобудівних систем різного рівня та походження.

В ОНП передбачено розвиток у здобувачів здатності розв'язувати комплексні проблеми в області архітектури та містобудування. Це передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. З цією метою в університеті було затверджене «Положення про формування циклу вибіркових навчальних дисциплін спеціальності ХНУБА»

(<https://bit.ly/3aLdEzE>) та «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти у ХНУБА»

(<https://bitly.su/5rMUB>). Відповідно до цих положень здобувачеві надається право вивчати певні навчальні дисципліни за власним вибором і вільно обирати навчальний заклад для їх вивчення відповідно.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Після зарахування до аспірантури протягом двох місяців аспірант разом з науковим керівником формує освітньо-наукову програму та індивідуальний навчальний план на весь період навчання відповідно до обраної теми дисертаційного дослідження.

Здобувач протягом навчання в аспірантурі має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням зі своїм науковим керівником. Це може бути зумовлено зміною теми дисертаційного дослідження, коригуванням списку дисциплін, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження та перевиконанням індивідуального плану за поточний рік з метою дострокового захисту дисертації.

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, що становить не менш ніж 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС (ОНП передбачає 16 кредитів ЄКТС).

Також, як виняток, за наявності мотивованого звернення, аспірант може сформувати індивідуальний графік навчання, за яким освітня складова 1-го та 2-го року навчання опановується за один рік.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

З метою формування індивідуальної освітньої траєкторії розроблено «Положення про формування циклу вибіркових навчальних дисциплін спеціальності в ХНУБА» (<https://bit.ly/3aLdEzE>). Метою якого є визначення процедури здійснення в університеті освітньої діяльності з поділом освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти на обов'язкову та вибіркову частину. Це положення розроблено у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року №1556-VII, Статуту ХНУБА, відповідних наказів та нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Положення про організацію освітнього процесу в ХНУБА, та ін. Згідно з цим Положенням індивідуальна освітня траєкторія визначається як персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, та ґрунтується на виборі здобувачем запропонованих навчальних дисциплін їх рівня складності.

Відповідно до чинних нормативних документів ХНУБА для аспірантів забезпечена можливість формування власної індивідуальної освітньої траєкторії та встановлення в університеті єдиного порядку формування циклу вільного вибору аспірантами навчальних дисциплін. Дисципліни, що пропонуються на вибір, визначаються випусковою кафедрою на етапі розроблення або перегляду ОНП, обговорюються на засіданні робочої групи. Під час затвердження ОНП враховуються пропозиції щодо тематики та змістовного наповнення дисциплін, які були зазначені у відгуках та пропозиціях аспірантів та роботодавців.

Методика формування циклу вибіркових навчальних дисциплін базується на принципах альтернативності (не менше двох рівноцінних навчальних дисциплін на кожну позицію вибору), конкурентноспроможності (вибір здійснюється після ознайомлення з робочими програмами навчальних дисциплін або силабусами), академічної відповідальності (не допускається примусовий вибір аспірантом певних навчальних дисциплін в інтересах окремих кафедр, викладачів тощо).

Раніше після зарахування до аспірантури здобувачі ознайомлювались з навчальними планами, де був представлений перелік вибіркових дисциплін. Наразі на сайті університету є база вибіркових дисциплін, головною метою якої є надання аспірантам можливості обрання вибіркової дисципліни у будь-який час (скорочений варіант даної бази для нерезидентів університету <https://bitly.su/c3oII0I>). На запит здобувача вищої освіти (студента або аспіранта), якого зацікавили представлені дисципліни, завідувачем аспірантури надається доступ до розгорнутої бази, де є силабус або робоча програма з кожної дисципліни.

З метою надання можливості обрати вибіркової дисципліни інших рівнів вищої освіти та спеціальностей, за якими проводиться освітня діяльність в університеті (відповідно до отриманих ліцензій), на сайті розміщені освітні програми спеціальностей (<https://bitly.su/VFpN>).

Отже, у аспіранта є можливість обрати ті дисципліни, які відповідають його тематиці дисертаційного дослідження.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична складова є важливою частиною професійної підготовки аспірантів, основними принципами проведення якої є: інтеграція теоретичної та професійно-практичної, навчальної та науково-дослідницької діяльності аспірантів. Серед передбачених ОНП компетентностей практична підготовка послідовно (згідно навчального плану) формує: уміння впевнено користуватись усним монологічним та діалогічним мовленням при веденні наукової дискусії як рідною мовою, так і іноземною; використовувати прогресивні інформаційні-комунікативні засоби; оприлюднення власного наукового здобутку на засадах доброчесності; вміння організувати та проводити навчальні заняття. Педагогічна практика є у аспірантів на 3-му році навчання відповідно до ОНП та положення (<https://bitly.su/НКMioo>). До проведення даної практики залучені як фахівці із кафедри української мови та мовної підготовки іноземних громадян (сприяють вдосконаленню загально педагогічних знань і навичок), так і наукові керівники (які передають накопичений педагогічний досвід і тонкощі викладацької діяльності за напрямком). До процесу формулювання цілей і завдань практичної підготовки залучалися стейкхолдери, вони надавали свої пропозиції в рецензіях, під час зустрічей та в процесі роботи у складі робочої групи з розробки ОНП. Так відповідно до їх рекомендацій в ОНП 2020 було додано програмні компетентності та ПРН, що передбачають опанування практики дискусій/лекцій з широкою громадськістю щодо проблем розвитку архітектурного середовища.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітньо-наукова програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft-skills), що відповідають заявленим цілям, а саме: навички спілкування; уміння вирішувати проблемні ситуації; креативність; навички міжособистісних відносин та комунікації; вміння працювати в команді та лідерство. Опанування цих навичок забезпечується необхідними компетентностями: здатність спілкуватися, орієнтуючись на загальнолюдські та професійні норми моралі; здатність здійснення наукової комунікації; демонстрація детального розуміння значної кількості моральних практик щодо удосконалення професійних відносин; здатність продемонструвати розуміння необхідності дотримання етичних стандартів високого рівня.

В освітньому процесі ОНП застосовуються форми та методи навчання, які сприяють набуттю описаних навичок, а саме: семінар-дискусія, навчальна дискусія, захист дисертаційної роботи; самоосвіта, завдання з пошуку інформації, реферати, наукові доповіді та презентації; креативне мислення: моделювання; адаптивність: конференції, презентації, тренінги, семінари.

У змісті ОНП соціальні навички формуються в межах наступних освітніх компонентів: НД.01, НД.03, НД.04, П.01, ВД.02. При вивченні вказаних освітніх компонентів формуються відповідні соціальні навички в наступних результатах навчання: ПРН2, ПРН5, ПРН 10

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт зі спеціальності наразі відсутній.

Закони України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII, «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII, постанова КМУ від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук вищих навчальних закладах (наукових установах)» - дані законодавчі документи врегульовують та гарантують здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, набуття умінь у методологічній науковій та педагогічній діяльності, а також у проведенні власного наукового дослідження, результати якого мають мати наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Організація освітнього процесу в ХНУБА регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenty/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v.pdf) в якому зазначено, що організація освітнього процесу в Університеті здійснюється відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Визначення фактичного навантаження здобувачів за ОНП здійснюється через опитування здобувачів з подальшим обговоренням на засіданнях відповідних кафедр. Загальний бюджет часу на теоретичне навчання складає 50 кредитів ЄКТС, при цьому тижневе аудиторне навантаження за очною формою навчання залежно від семестру становить від 2,0 до 15,00 годин відповідно. Самостійна та індивідуальна роботи розраховувалися у співвідношенні 1,5 години на 1 годину аудиторних занять, тож загальне навантаження не перевищує 30 годин на тиждень і є оптимальним, з огляду на те, що навіть при його ситуативному фактичному збільшенні при інтенсивній самостійній роботі воно все ж буде знаходитися в межах норми праці.

Серед аудиторних годин розподіл у межах обов'язкових компонент наступний: «Іноземна мова» – практичні заняття; «Методи наукових досліджень», «Професійна етика і комунікативна культура людини» – лекційні та семінарські заняття в рівній мірі; «Архітектура та містобудування» – лекційні та практичні заняття. Вибіркові компоненти також представлені лекційними та практичними заняттями.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В межах ОНП спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/01/pravyly-priyomu-asp-doc-2020.pdf>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Відбір проводиться на основі конкурсного балу, який обчислюється як сума балів, отриманих під час складання вступних випробувань зі спеціальності та іноземної мови. Мінімальним прохідним балом вступного випробування є 60, оскільки вступник повинен володіти матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

Вступний екзаме́н з іноземної мови проводиться в усній формі і складається з трьох частин і містить низку завдань різних рівнів складності, націлених на перевірку рівня сформованості функціональної, мовленнєвої та мовної компетентностей. Вага балу з іноземної мови становить 40 відсотків.

Вступний екзаме́н зі спеціальності проводиться у письмовій формі і складається з трьох питань. Вага балу зі спеціальності становить 60 відсотків. Перелік вступних випробувань, форми їх проведення та змістовна частина переглядаються щорічно предметною комісією, до складу якої включений гарант ОНП.

У поточному році було прийняте рішення скасування проведення додаткового вступного випробування зі спеціальності, оскільки, на нашу думку, успішно складений іспит зі спеціальності є запорукою відповідності вступника встановленим вимогам.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУБА (<https://bit.ly/2Ils1yL>), Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої

освіти у ХНУБА (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universitytetu/191-zagalni-dokumenty/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-21-05-2015.pdf), Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ХНУБА (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/01/poryadok-pidgotovki-doktoriv-filosofiyi-ta-doktoriv-nauk-u-hnuba.pdf>), Порядком визнання в Харківському національному університеті будівництва та архітектури ступенів вищої освіти здобутих в іноземних вищих навчальних закладах (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/03/porjadok-viznannja-u-hnuba-stupeniv-vishhoi-osviti-zdobutih-v-inozemnih-vishnih-navchalnih-zakladah.pdf>).

Окрім того, в університеті існує практика із зарахування наукових здобутків здобувачів у вигляді наукових статей, які були опубліковані до вступу до аспірантури. Вони можуть бути зараховані до наукової програми, що сприяє скороченню навантаження на здобувача вищої освіти доктор філософії, у результаті чого можливий достроковий захист.

Доступність учасників освітнього процесу до документів ХНУБА, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, забезпечується розміщенням їх на веб-сайті університету.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Наразі в університеті існує практика лише із зарахування наукових здобутків здобувачів (статті, які були опубліковані до вступу до аспірантури).

Так, наприклад у 2016 та у 2019 роках до аспірантури були зараховані Борисенко А.С. та Руденко А.М. відповідно. Дані аспіранти почали працювати над тематикою своїх дисертаційних досліджень ще до вступу до аспірантури та мали наукові статті у фахових виданнях України. Тож, відповідно до п. 11 постанови КМУ від 6 березня 2019 року «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», дані публікації можуть бути зараховані цим аспірантам як статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, якщо в них розкривається основний зміст дисертації.

Інша практика застосування вказаних правил на ОНП «Архітектура та містобудування» відсутня.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Згідно Правил прийому до аспірантури та докторантури ХНУБА (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/01/pravylo-pryomu-asp-doc-2020.pdf>) вступник, який підтвердив свій рівень знання, наприклад, англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, (не нижче рівня B2) звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ХНУБА (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/01/poryadok-pidgotovki-doktoriv-filosofiyi-ta-doktoriv-nauk-u-hnuba.pdf>) визначено, що аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі.

Окремий документ щодо регулювання питань визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ХНУБА не розроблявся. Дані питання будуть враховані при підготовці змін до Положення про організацію освітнього процесу в ХНУБА.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Практика застосування вказаних правил на ОНП «Архітектура та містобудування» відсутня.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

За кожною дисципліною викладачі формують набір методів навчання, які наведені в робочій програмі/силабусі та представлені на сайті університету (https://isod.kstuca.kharkov.ua/category/phd/am_phd/)

Наявність різних форм навчання (лекції, практичні (семінарські) заняття); самостійна та індивідуальна робота; практична підготовка) сприяє всеохоплюючому тренуванню навичок здобувачів задля досягнення заявлених результатів навчання за траєкторією - від набуття знань, до їх практичного застосування на засадах самостійності, культури спілкування та відповідальності.

Методи навчання обираються викладачем за принципом адекватності поставленим цілям та результатам навчання. Основні з них:

Пояснювально-ілюстративний метод дозволяє запам'ятовувати та систематизувати отриману інформацію задля набуття знань.

Репродуктивний метод – відтворення отриманих на лекціях та під час самостійної і індивідуальної роботи вмінь та навичок.

Метод проблемного викладу дозволяє опанувати загальні методології проведення наукових досліджень і відтворювати їх на власному прикладі.

Евристичний метод допомагає, на основі зіставлення різних підходів, порівняння різних варіантів рішень, сформувати поле логічних дій.

Дослідницький метод дозволяє самостійно виявляти актуальні проблеми в сфері архітектури та містобудування, аналізувати їх, моделювати рішення, робити висновки та отримувати фідбек від викладача.

Таким чином усі методи навчання сприяють досягненню практичних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

За кожною дисципліною викладачі формують набір методів навчання, які наведені в робочій програмі/силабусі та представлені на сайті університету(https://isod.kstuca.kharkov.ua/category/phd/am_phd/), де здобувачі мають можливість з ними ознайомитись та обрати, ті що більш відповідають їх інтересам. Змінилась традиційна роль викладача – наразі він фасилітатор у навчальному процесі, який пропонує різноманітні форми та методи навчання з використанням мультимедійних технологій, інтерактивної комунікації, щоб зацікавити та мотивувати аспірантів. Традиційна форма лекції як монологу була змінена, наразі викладачі будують заняття на підґрунті активної комунікації та діалогу, запроваджено проблемно-орієнтоване навчання (Problem-based learning), коли до розгляду пропонуються не окремі факти, а проблемні кейси цілком, і час на занятті присвячується обговоренню проблемних питань, моделюванню рішень, роботі над проектами або активним дискусіям.

Студентоцентрований підхід насамперед відбивається у можливостях формування індивідуальної траєкторії навчання та вибору освітніх компонентів для вивчення, у зв'язку з чим викладачі пропонують найбільш актуальні форми та методи навчання на засадах змагальності, щоб зацікавити здобувачів обрати саме ці освітні компоненти та отримати освіту саме в ХНУБА.

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання згідно результатів поточного опитування є високим.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Відповідність принципам академічної свободи для здобувачів вищої освіти досягається шляхом надання їм можливості самостійно обирати форму навчання: очну (денну, вечірню) або заочну, а також наукове спрямування в межах ОНП «Архітектура та містобудування», тему дисертаційної роботи, формувати індивідуальний навчальний план.

Свідченням спрямованості до академічних свобод в організації навчального процесу майбутніх докторів філософії є можливість обирати вибіркові компоненти освітньої програми і методи навчання для всіх учасників освітнього процесу.

Відповідно до ОНП науково-педагогічним працівникам надається право творчо наповнювати зміст дисциплін, обирати методи навчання не лише задля ефективного засвоєння знань, але й для мотивації здобувачів до самостійної роботи, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, що підвищує конкурентоспроможність освітнього компоненту задля його включення студентом у власний навчальний план. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності університет має право прийняти рішення про викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому знання здобувачами вищої освіти відповідної дисципліни державною мовою.

За принципами академічної мобільності та відповідно ОНП іноземним здобувачам надається право корегування індивідуального навчального плану, для проведення та апробації наукового дослідження у базових організаціях країн походження.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Така інформація відображена в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах, доступ до яких є у здобувачів вищої освіти, крім того робочі програми є елементами комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни (КНМЗ), доступ до якого ЗВО здійснюється через сайт університету (<https://isod.kstuca.kharkov.ua>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» та «Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Харківського національного університету будівництва та архітектури» (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenty/polozhennia_pro_nauk_tovarystvo.pdf) в університеті працює наукове товариство, у межах діяльності якого здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових тем кафедр та індивідуальних тем досліджень під час освітнього процесу за ОНП.

Відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії засвоєння нормативних дисциплін проходить разом з виконанням індивідуальної програми власного наукового дослідження. Робочі програми нормативних

дисциплін професійної підготовки містять завдання, що відповідають тематиці конкретних дисертаційних тем та/або розділів дисертаційних робіт, розглядаються на семінарських заняттях в режимі колективного обговорення; на консультаціях – в режимі діалогу з метою активізації навчання та уточнення змісту наукового апарату дослідження.

Форми актуалізації та активізації наукової роботи здобувача: написання наукових статей (не менш ніж 1 за рік), участь здобувача в наукових конференціях (університетських, всеукраїнській, міжнародних), як частині індивідуального плану здобувача; участь у виконанні реальної госпдоговірної наукової тематики в рамках зареєстрованих НДР; участь в держбюджетній науково-дослідній роботі кафедр.

Експериментальна частина дисертаційних досліджень виконується на базі зовнішніх організацій згідно з договорами про організацію філій кафедр: ПРАТ інститут «Харків ПРОМБУДНДІПРОЕКТ», (ТОВ «Інститут «Харківпроект», ТОВ «Дроздов і партнери», ТОВ «Найс-проект», ТОВ «Інститут «МІСЬКПРОЕКТ» тощо), договорів про творче та наукове співробітництво з профільними науково-дослідними та науково-проектними організаціями, які здебільшого виступають стейкхолдерами та впроваджують наукові результати в свою діяльність для реалізації ОНП спеціальності «Архітектура та містобудування».

Теми дисертаційних робіт здобувачів пов'язані з актуальними завданнями наукових досліджень в області архітектури та містобудування, спрямовані на вирішення проблем сучасної архітектури та дизайну, урбаністики та міського розвитку, реконструкції, реставрації історичних будівель.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Критерії, за якими відбувається перегляд освітньо-наукової програми, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками, роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства та ринку праці. Показниками сучасності освітньої програми є: оновлюваність; участь роботодавців у розробці та внесенні змін в освітню програму; рівень задоволеності здобувачів змістом освітньої програми; відгуки роботодавців про рівень підготовки аспірантів, які працюють у деяких організаціях по профілю спеціальності.

Оновлювання контенту освітніх компонентів ОНП відбувається наприкінці попереднього року навчання за ініціативою провідного лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ХНУБА, перегляд змісту освітнього компоненту щорічно обговорюється на засіданнях кафедри, яка забезпечує відповідний компонент, та схвалюється науково-методичною радою університету.

Дієвими механізмами оновлення змісту навчальних програм дисциплін на основі наукових досягнень та сучасних практик є: матеріали опублікованих наукових досліджень за результатами проведення науково-технічних та науково-методичних конференцій, які проводяться кожного року, а також міжнародних конференцій кафедр архітектурного факультету, а саме: Українського осередку DOCOMOMO по збереженню спадщини ХХ ст.; міжнародної конференції «Інноваційні технології в архітектурі і дизайні»; різні форми участі у науково-проектній діяльності викладачів кафедр архітектурного факультету.

Прикладами реалізації освітніх інновацій по дисциплінам ОНП «Архітектура та містобудування» є участь викладачів архітектурного факультету у європейських проектах за програмами: Regional sustainable development on the basis of eco-human synergetic interaction (Регіональний сталий розвиток на основі еко-гуманістичної синергетичної взаємодії) (SEHSI) № 543651-TEMPUS-2013 AT-TEMPUS-JPCR.; Architecture and Sustainable Development Based on Eco-Humanistic Principles & Advanced Technologies without Losing Identity (Архітектура і сталий розвиток на основі еколого-гуманістичних принципів. Інноваційні технології без втрати ідентичності) (SEHUD) №530197-Tempus-1-2012-1-IT- TEMPUS-JPCR.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Університет має багатий досвід міжнародного співробітництва та розвинуті контакти, що надає впевненості у вирішенні питань з інтернаціоналізації навчальної і науково-дослідницької діяльності, що підтверджується наявністю сталих наукових та освітніх зв'язків з провідними університетами і науково-практичними організаціями. Також, участю викладачів у європейських проектах за програмами SEHSI та SEHUD.

Варто зазначити, що викладачі та наукові керівники, які залучені до підготовки докторів філософії (Буряк О.П., Дубинський В.П.) пройшли стажування у європейських університетах. Професор Фоменко О.О. є співробітником кафедри «Архітектури та Містобудування» Опольського політехнічного університету (Польща), у рамках міжнародного співробітництва деяко проведена низка семінарів та виставок студентських робіт.

Окрім того, здобувачі ступеня докторів філософії приймають активну участь у міжнародних конференціях закордоном (Ізбаш А.М., Русанова М.В., Алдохдар Х. Н. та ін.).

Оскільки на даній ОНП навчаються здобувачі із закордону, то у ході формулювання тем дисертаційних досліджень розв'язуються наукові питання, які пов'язані з країною походження, а успішний їх захист і визнання дипломів іноземними країнами, свідчить про зацікавленість у запропонованій ОНП.

В університеті розроблено план дій і заходів, що спрямовані на розвиток інтернаціоналізації освіти, а саме участь у міжнародних дослідницьких, грантових програмах, розширення міжнародної академічної мобільності викладачів, здобувачів вищої освіти.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін відображено в ОНП, навчальному плані, робочій програмі навчальної дисципліни та силабусах відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХНУБА (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennia-pro-ooop-10.04.2015.pdf), Положення щодо оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти ХНУБА за ЄКТС (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennya-pro-ocinyuvannya-svo-162_26.06.2015-9.pdf) та Положення про порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennia_pro_provedennia_ekz_sessii.pdf).

Порядок та критерії оцінювання навчальної дисципліни наведені в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах. Там також зазначено програмні результати навчання, які повинні бути досягнуті при вивченні дисципліни, наведено системи контрольних заходів з перевірки рівня досягнення відповідного результату. Відповідно до цих документів визначаються максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням певного рівня набутих знань здобувачами. Оцінювання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни відбувається за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в оцінку за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Система оцінювання з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний (відповідно до визначеного змістового модуля) та підсумковий контроль результатів навчання; заліки та екзамени, оцінювання результатів захисту звітів з практики. Система оцінювання успішності здобувачів містить ряд контрольних заходів: індивідуальні завдання, контрольні роботи, поточний контроль на практичних і семінарських заняттях, комп'ютерне тестування тощо.

Підсумковий контроль у вигляді екзаменів проводиться з обов'язкових освітніх компонент: іноземна мова (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою), методи наукових досліджень (оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями та набуття універсальних навичок дослідника), архітектура та містобудування (здобуття глибинних знань із спеціальності), які забезпечують набуття аспірантом основних компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни. У силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін наведено розподіл балів за змістовими модулями, вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за національною шкалою; 100-бальною та шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання навчальних досягнень доводяться до здобувачів освіти викладачем на першому занятті. У ХНУБА створено базу обов'язкових і вибірковок дисциплін з прикріпленими силабусами або робочими програмами, доступ до яких є у здобувачів вищої освіти (розміщена інформація на сайті у розділі Індивідуальний навчальний план аспіранта (<https://bit.ly/2Igr759E>), посилання на експрес таблиці (<https://bitly.su/7iUPUO> та <https://bitly.su/Uu09v>).

Щорічне звітування про виконання індивідуального освітньо-наукового плану аспіранта відбувається на засіданнях кафедри та факультету, за якими закріплені здобувач. За умови виконання запланованого освоєння освітньої складової, отримання й опублікування (апробації) результатів власного наукового дослідження, оформлення частини дисертаційної роботи, звіт аспіранта ухвалюється та затверджується пропозиція щодо переведення аспіранта на наступний рік навчання.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація щодо форм контрольних заходів та критерії оцінювання освітньої складової доводяться здобувачам вищої освіти через оприлюднення на офіційному веб-сайті (у розділі Графік навчального процесу та розклад занять <http://kstuca.kharkov.ua/viddil-aspiranturi-ta-doktoranturi/planuvannja-osvitnogo-procesu-ta-naukovoi-roboti>) і у відповідному розділі робочих програм або силабусів, де здобувач самостійно може ознайомитися з інформацією до початку вивчення дисциплін.

На сайті університету розміщені: графік навчального процесу, розклад занять (оприлюднюється за 10 днів до початку занять), робочі програми навчальних дисциплін, силабуси, розклад заліково-екзаменаційної сесії (за місяць до початку сесії).

Інформація щодо форм контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться також викладачем на першому аудиторному занятті.

Інформація щодо форм контрольних заходів та критерії оцінювання наукової складової доводяться здобувачам вищої освіти під час першої зустрічі з проректором з науково-педагогічної роботи та завідувачем аспірантури одразу після зарахування до аспірантури; нагадуються щороку під час затвердження більш детального або відкоригованого індивідуального графіка аспіранта на поточний рік.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандартом вищої освіти щодо атестації докторів філософії відсутній. Однак у постанові Кабінету Міністрів України

від 6 березня 2019 року № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», зафіксований комплекс послідовних експертних дій щодо оцінки наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувача, встановлення рівня набуття здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня.
Наразі в університеті відсутня практика проведення процедури щодо присудження ступеня доктора філософії.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennia-pro-oor-10.04.2015.pdf), Положенням щодо оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти ХНУБА за ЄКТС (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennya-pro-ocinyuvannya-svo-162_26.06.2015-9.pdf) та Положенням про порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennia_pro_provedennia_ekz_sessii.pdf).

Доступність до учасників освітнього процесу забезпечено наявністю цих документів на сайті університету. Усі силабуси та робочі програми навчальних дисциплін ОНП знаходяться у вільному доступі для здобувачів у розділі Індивідуальний навчальний план аспіранта (<http://kstuca.kharkov.ua/viddil-aspiranturi-ta-doktoranturi/planuvannja-osvitnogo-procesu-ta-naukovoi-roboti>) з посиланнями на експрес таблиці <https://bitly.su/7iUPUUO> та <https://bitly.su/Uu09v>.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується наявністю чітких та зрозумілих критеріїв оцінювання поточного та підсумкового контролю з кожної освітньої компоненти ОНП, а також рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки.
Порядок і методика проведення екзаменаційної сесії, встановлення індивідуальних термінів складання заліків та екзаменів, правила перездачі контрольних заходів та їх оскарження визначаються чинним в університеті Положенням про порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії (<https://bit.ly/3auayzc>) та Положенням про організацію освітнього процесу в університеті (<https://bit.ly/2Ils1yL>).
Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Контроль та координацію діяльності підрозділів університету щодо не допущення виникнення конфлікту інтересів та інших корупційних проявів здійснюється відповідно до Положення про процедури запобігання, попередження та врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУБА (<https://bit.ly/2wx2bFd>).
Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів за ОНП, а також конфлікту інтересів не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУБА здобувач, який одержав оцінку «незадовільно» при складанні екзамену має право на два перескладання.
Повторне вивчення навчальної дисципліни вибіркової частини змісту ОНП може бути замінено вивченням іншої навчальної дисципліни відповідного циклу та обсягу.
У разі отримання оцінки «неприйнятно» згідно зі шкалою відповідності ЄКТС аспірант зобов'язаний повторно вивчити навчальну дисципліну або пройти практику в наступному навчальному періоді. У даному випадку навчальний компонент додається до індивідуального навчального плану здобувача на наступний навчальний період.
Повторне складання екзамену з метою отримання більш високої оцінки під час екзаменаційної сесії не дозволяється. Як виняток, за письмовою заявою здобувача та за підтримки декана відповідного факультету, рішенням проректора може бути дозволено перескладання екзамену після закінчення екзаменаційної сесії не більше одного разу за весь період навчання.
Порядок проходження повторної атестації здійснюється відповідно до постанови КМУ від 06.03.2019 №167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії».
У 2018/2019 н.р. здобувач (Кузьменко О.М.) склавши іспит з іноземної мови на незадовільну оцінку, перескладав його відповідно до зазначеної процедури з метою отримання більш високого балу. Процедура з перескладання екзаменів була дотримана, здобувач вдало пересклав іспит і продовжує здобувати ступінь доктора філософії.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУБА (<https://bit.ly/2Ils1yL>) та Положенням про порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії (<https://bit.ly/3auayzc>).

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача чи викладача, створюється комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладач відповідної дисципліни кафедри, представник деканату, представник із числа здобувачів.

Конфліктні ситуації регулюються також Положенням про процедури запобігання, попередження та врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУБА (<https://bit.ly/2VvtVOF>).

Випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів на ОНП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

В університеті визначено чіткі та зрозумілі позиції та процедури дотримання академічної доброчесності, яких дотримуються усі учасники освітнього та наукового процесу.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті знайшли відображення в таких документах:

- Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) у Харківському національному університеті будівництва та архітектури (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennia-pro-systemu-zabezpechennia-iakosti-osvity-2018.pdf);

- Положення про академічну доброчесність у Харківському національному університеті будівництва та архітектури (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennia_pro_akademichnu_dobrochesnist_khnuba_udp_23.01.2018.pdf)

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Для перевірки дисертаційних робіт здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня використовується онлайн-сервіс Unicheck ТОВ «Антиплагиат» (<https://unicheck.com/uk-ua>).

Дисертаційні роботи здобувачів наукових ступенів зберігаються в електронному читальному залі університету, доступ до якого є по локальній мережі Університету за адресою 10.10.10.10 і на сторінках веб-сайтів спеціалізованих вчених рад університетів, де відбувався захист (сторінка спеціалізованих вчених рад Університету (<http://kstuca.kharkov.ua/nauka/specializovani-vcheni-radi>)).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

З метою популяризації академічної доброчесності в університеті функціонує система заходів, де порушується питання академічної доброчесності як етичної норми щоденного життя. До даних заходів належать:

- перша зустріч-лекція керівництва університету зі здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня, які вступили до аспірантури;

- бесіди та настанови з аспірантами викладачами, що впроваджують освітню діяльність, науковими керівниками та завідувачем аспірантури;

- семінари, які присвячені популяризації академічної доброчесності (наприклад 22.02.2017 р. був проведений семінар канд. техн. наук О.В.Кабусем «Робота в базі даних Scopus», 25.02.2019 р. був проведений науково-

методичний семінар канд. біолог. наук І. Тихонковою «Можливості платформи Web of Science для якісних наукових досліджень та навчання»);

- освітні компоненти містять теми та змістовні модулі, які присвячені академічній доброчесності: «Професійна етика та комунікативна культура людини», «Іноземна мова у науковому спрямуванні».

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Науковий керівник, який виявив академічний плагіат у творах аспірантів попереджає про це автора, а у разі його не згоди – інформує службовою запискою завідувача своєї кафедри. Факт порушення академічної доброчесності у творах аспірантів може бути констатований відповідною кафедрою.

Особа, яка виявила академічний плагіат в творах, що є науковими роботами (монографія, стаття, тези, препринт, дисертація) повідомляє про це службовою запискою відповідних проректорів (в залежності від виду твору).

Виявлення та фіксація двох і більше фактів академічного плагіату в творах аспірантів може бути підставою для виключення з аспірантури.

При виявленні факту порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Реалізація ОНП забезпечується науково-педагогічними працівниками, які відповідають профілю освітнього компонента та рівень професіоналізму яких забезпечено виконанням кадрових вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187, в редакції постанови

КМУ від 10 травня 2018 року № 347.

Конкурсний відбір викладачів ОНП проводиться згідно Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників та порядок проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНУБА (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenti/polozhennia_pro_obrannia_ta_prijniattia_na_robotu.pdf), Положення про гаранта освітньої програми в Харківському національному університеті будівництва та архітектури (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennja-pro-garanta-osvitnoi-programi-v-hnuba.pdf>).

Під час конкурсного добору викладачів ОНП враховуються академічна та/або професійна кваліфікація: наявність наукового ступеня та/або вченого звання відповідної спеціальності, наявність публікації за тематикою дисципліни що викладається, або участь у наукових проектах, або підвищення кваліфікації (стажування) за напрямом дисципліни.

Для підтвердження рівня професійної кваліфікації викладачу може бути запропоновано прочитати відкриту лекцію, провести відкрите практичне заняття, представити створені особисто навчально-методичні та наукові праці тощо.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітньо-наукового процесу шляхом укладання спільних угод на виконання окремих видів наукових досліджень. Окрім того, під час перегляду ОНП на засідання робочої групи (листопад) запрошуються представники роботодавців з метою надання пропозицій щодо організації та проведення освітніх заходів для аспірантів.

Також, наприклад, у співпраці з Харківською обласною радою аспіранти кафедри «Реконструкції та реставрації архітектурних об'єктів» приймали участь у складанні положень «Обласна програма збереження архітектурної спадщини в Харківській області на 2018 – 2023 роки».

Також є постійним залучення роботодавців до участі в проведенні фахових семінарів (попереднього захисту).

Наприклад, згідно протоколу №1 від «17» березня 2020 р. було проведено передзахист здобувача 4-го року навчання Алдохдара Х.Н. за матеріалами дисертації, представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування», на якому був присутній Босенко Є.В., канд..арх., ведучий архітектор ПП «О. С. А. Дизайн».

Значна кількість аспірантів працюють в університеті на посадах викладачів і беруть участь у освітньому процесі на першому та другому рівні вищої освіти. За рахунок даної практики, аспіранти удосконалюють навички педагогічної роботи та набувають досвіду в навчально-методичній роботі, а університет, у свою чергу, аналізуючи результати їх роботи усуває брак певних компетентностей шляхом удосконалення ОНП.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Університет залучає до аудиторних занять на ОНП професіоналів-практиків, експертів у галузі архітектури, представників роботодавців шляхом налагодження партнерської взаємодії.

З метою висвітлення сучасних наукових проблем у галузі архітектури та містобудування залучаються для лекцій та майстер-класів провідні науковці:

1. Вітчизняні фахівці-практики та роботодавці (листопад кожного року): з Департаменту містобудування та архітектури м. Харкова, ТОВ «Інститут Харківпроект», «Найс-проект», ТОВ СП «Ділова Ініціатива». Так, 11 та 18 листопада 2019 р. відбулась зустріч аспірантів з представниками ТОВ СП «Ділова Ініціатива» та ТОВ «Найс-проект», де обговорювались сучасні проблеми в сфері архітектури та містобудування.
2. Закордонні експерти галузі: Михал Пшчулковски (Польща), Барбара Енгель (Німеччина), Джон Кіусопулос (Греція), Люліяна Василевская (Сербія), Джеймс Титус (Великобританія), Варвара Ламбріхт (Росія). Так, семінари для аспірантів були проведені 19 квітня 2018 р. (спікер – Михал Пшчулковски (Польща)) та 24 квітня 2019 р. (спікер – Варвара Ламбріхт (Росія)).
3. Вітчизняні науковці експерти галузі (квітень кожного року): Людмила Бачинська (Київ), Олександр Харлан (Дніпро), Ольга Полонська (Одеса), Георгій Духовічний (Київ). Остання зустріч відбулась 23–25 квітня 2019 р. Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня мають можливість безпосередньо взаємодіяти з професіоналами-практиками під час навчання, що дозволяє їм набути важливого досвіду.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Університет сприяє професійному розвитку викладачів через:

1. Наявність власних програм підвищення кваліфікації фахівців (<https://bitly.su/Yvijw8Q>). На базі ХНУБА функціонують курси, які дозволяють викладачам, підвищити свій рівень володіння англійською мовою і здати офіційний кембріджський іспит FCE;
2. Організації стажування в закладах вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти третього рівня, у наукових організаціях, на підприємствах та організаціях, як в Україні, так і за її межами (Мироненко В.П., Фоменко О.О. викладають в країнах Євросоюзу).
3. Заохочення міжнародного обміну досвідом. Викладачі ОП беруть активну участь у міжнародних проектах. Прикладами є участь викладачів ОП у європейських проектах по програмах: Regional sustainable development on the basis of eco-human synergetic interaction (Регіональний сталий розвиток на основі еко-гуманістичної синергетичної взаємодії) (SEHSI) № 543651-TEMPUS-2013 AT-TEMPUS-JPCR.; Architecture and Sustainable Development Based on Eco-Humanistic Principles & Advanced Technologies without Losing Identity (SEHUD) №530197-Tempus-1-2012-1-IT-TEMPUS-JPCR.
4. З метою впровадження ВІМ-технологій в навчальний процес для викладачів і аспірантів розпочато проведення

факультативних занять щодо освоєння ПК REVIT, завдяки філії американської компанії «VEC California Corporation».

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників університету передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується його нормативно-правовою базою. З метою підвищення ефективності та результативності професійної діяльності науково-педагогічних працівників в університеті прийняте Положення про рейтингове оцінювання якості діяльності науково-педагогічних працівників ХНУБА (<https://bitly.su/au1dm>).

За умови отримання сертифікату, який свідчить про те, що викладач підтвердив про свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, зі спеціальних фінансових фондів університет виплачує вартість складеного іспиту.

Науково-педагогічні працівники приймають участь в міжнародних конференціях

(<http://kstuca.kharkov.ua/nauka/konferencii-ta-seminari>), публікуються в наукометричних виданнях, обмінюються досвідом зі своїми закордонними колегами.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Стабільне бюджетне фінансування та власні надходження, отримані у встановленому законодавством порядку, дозволяють утримувати та розбудовувати матеріально-технічну та соціально-побутову інфраструктуру. Документи про фінансову діяльність розміщені на сайті університету (<https://cutt.ly/utaVo3R>).

Матеріально-технічна база університету повністю пристосована для підготовки здобувачів за даною ОНП.

Приміщення кафедр та навчально-лабораторна база відповідають санітарно-технічним нормам і мають відповідні умови для їх експлуатації.

Для ознайомлення стейкхолдерів з можливостями ВІМ-технологій та з метою спільного формування змін до ОНП відбувся Перший регіональний науково-практичний семінар «ВІМ-технології: досвід та перспективи впровадження». Із залученням ТОВ «ВЕК-ЮА», філії американської компанії «VEC California Corporation», на кафедрі графіки введено в експлуатацію комп'ютерний клас, де навчаються аспіранти. Планується також відкриття навчального центру REVIT.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки, електронної бібліотеки, видавничій діяльності університету, веб-ресурсам університету, вільного доступу до мережі Інтернет за допомогою безкоштовного Wi-Fi.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

ХНУБА забезпечує вільний доступ здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання та наукової діяльності в межах ОНП.

Для забезпечення інформаційно-освітніх потреб в університеті функціонують: навчальні мультимедійні аудиторії; аудиторії оснащені комп'ютерною технікою з ліцензійним програмним забезпеченням та підключенням до локальної мережі та мережі Інтернет; чотири читальних зали, один з яких – електронний, оснащений комп'ютерною технікою з ліцензійним програмним забезпеченням. До електронного каталогу і фондів бібліотеки здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ з будь-якого комп'ютера під'єданого до локальної мережі ХНУБА. В університеті забезпечено онлайн доступ до наукометричних баз (Scopus, Web of Science).

Для задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти створено якісне освітньо-виховне середовище: спортивний клуб (<http://kstuca.kharkov.ua/student/fizichna-kultura-ta-sport>), клуб університету із творчими колективами (<http://kstuca.kharkov.ua/student/studentskij-klub>), психологічна служба університету, центр гендерної освіти.

З метою виявлення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти в університеті функціонує Рада молодих вчених. На її засіданнях обговорюються потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, виносяться пропозиції до керівництва університету щодо їх задоволення, що закріплюється відповідними рішеннями. Також здобувачі вільно висловлюють свої потреби на засіданнях відповідних кафедр та шляхом службових записок на ім'я гаранта.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище ХНУБА є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що забезпечується діяльністю комплексу підрозділів, до яких входять: адміністративно-господарський відділ, відділ технічної експлуатації та охорони праці, юридичний відділ, профкоми університету, комісія соціального страхування університету, тощо. В ХНУБА для підтримки психічного здоров'я здобувачів вищої освіти створені та функціонують такі підрозділи: психологічна служба університету, центр гендерної освіти.

Механізми забезпечення безпечності освітнього середовища відповідають нормативним документам.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

До реалізації механізмів надання підтримки здобувачам за ОНП «Архітектура та містобудування» з усього кола питань залучається керівництво університету. Розгляд скарг і звернень щодо підтримки здобувачів відбувається шляхом особистого прийому у встановлені дні та години відповідно до графіку прийому. Також з метою реалізації механізмів освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів, вирішення питань щодо їх навчання і побуту, захисту їх прав та інтересів в університеті функціонують органи громадського самоврядування, а саме Рада молодих вчених ХНУБА. Освітньо-інформаційна підтримка здобувачів, сприяння їх професійному зростанню, створення умов для більш повної самореалізації їх у науковій, професійній, освітній діяльності, створення умови для спілкування випускників, здобувачів і викладачів університету з метою інформаційного обміну в ХНУБА реалізується за допомогою таких ресурсів:

- сайт університету, який об'єднує інформаційно-освітні ресурси та сервіси корпоративного інформаційного простору університету (http://kstuca.kharkov.ua/normatyvni_documenty_universytetu/);
- бібліотека та електронна каталог, які забезпечують роботу з повнотекстовими електронними та друкованими фондами бібліотеки університету (доступ з внутрішньої мережі університету <http://10.10.10.10/>);
- сайт ХНУБА «Інформаційне забезпечення освітньої діяльності університету», який створено з метою забезпечення виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (<https://isod.kstuca.kharkov.ua/>);
- окремі сайти кафедр університету;
- сторінки у соціальних мережах.

Консультативна підтримка здобувачів, надання допомоги та інформування здійснюється через наукових керівників, завідувачів кафедр, за якими закріплені здобувачі та завідувача аспірантури університету. Комунікація викладачів із здобувачами здійснюється безпосередньо під час занять, консультацій тощо. До консультативної підтримки здобувачів долучаються випускники, що беруть участь у науково-практичних семінарах та конференціях університету, роботодавці під час організації круглих столів, де вони діляться власним досвідом роботи в галузі. Соціальна підтримка здобувачів в ХНУБА передбачає: психологічні та юридичні консультації, а за необхідності матеріальну та психологічну допомогу тощо. З цієї метою в університеті функціонує психологічна служба і центр гендерної освіти.

За результатами опитування 90% здобувачів позитивно оцінюють освітню підготовку в університеті, а також рівень соціальної, організаційної та інформаційної підтримки. Це підтверджує належний рівень механізмів освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів в ХНУБА.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

ХНУБА створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами. Так, у Правилах прийому до університету зазначено питання щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, а також детальна інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу, представлений механізм зарахування окремих категорій вступників.

В університеті частково забезпечено доступність до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп. Для дотримання відповідних державних будівельних норм і правил, а також для документального підтвердження відповідною установою з питань технічного обстеження будівель та споруд, яка має кваліфікаційний сертифікат та уповноважена на проведення зазначених обстежень, замовлено проектну документацію для можливості повного улаштування необхідних умов у приміщеннях ХНУБА для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп (http://kstuca.kharkov.ua/normatyvni_documenty_universytetu/331-dostupnst-dlya-osb-z-osoblivimi-potrebami.html).

Також, порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ХНУБА описаний у Плані заходів щодо упровадження інклюзивного навчання для можливості реалізації людьми з інвалідністю права на освіту (Наказ ХНУБА від 31.05.2018 р. № 157).

За час існування освітньої програми «Архітектура та містобудування» особи з особливими потребами на навчання не вступали.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В ХНУБА наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОНП Архітектура та містобудування.

В ХНУБА існують Психологічна служба, завданням якої є сприяння повноцінному особистісному й інтелектуальному розвитку здобувачів вищої освіти, створенні умов для формування у них мотивації до самовиховання і саморозвитку, до плідної навчальної та наукової діяльності. Проводяться бесіди, круглі столи, психологічне консультування, психодіагностика, соціологічні дослідження, методичне консультування аспірантів і молодих викладачів.

З метою запобігання дискримінації в університеті працює Центр гендерної освіти, який здійснює різноманітні

заходи задля формування особистісної і колективної гендерної культури, організовує психолого-корекційну та тренінгову роботи з питань недискримінації та гендерної рівності тощо.

З метою врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією керівництво університету керується положеннями Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року.

З метою створення ефективної системи запобігання та протидії корупції в підрозділах ХНУБА шляхом дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції», кожен рік розробляється і контролюється виконання Плану заходів щодо запобігання правопорушень, посадових зловживань, одержання неправомірної вигоди у Харківському національному університеті будівництва та архітектури. Контроль та координацію діяльності підрозділів університету щодо недопущення корупційних проявів здійснює юридичний відділ.

В ХНУБА розроблено Положення про процедури запобігання, попередження та врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУБА (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennja-pro-proceduri-zapobigannja-poperedzhennja-ta-vreguljuvannja-konfliktnih-situacij-u-hnuba.pdf>) та Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНУБА (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/02/moralno-etichnij-kodeks-uchasnikiv-osvitnogo-procesu-harkivskogo-nacionalnogo-universitetu-budivnictva-ta-arhitekturi.pdf>).

Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до керівництва ХНУБА, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян». Також дане питання врегульоване Положенням про відділ діловодства ХНУБА. Розгляд скарг і звернень відбувається шляхом особистого прийому громадян керівництвом університету. Про результати розгляду скарг і звернень громадянину повідомляється письмово або усно, за його бажанням.

Протягом періоду провадження освітньої діяльності за даною ОНП з підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти конфліктних ситуацій пов'язаних з гендерною дискримінацією, фактів вчинення корупційних правопорушень, в університеті не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої освітньо-наукової програми регулюються Положенням про освітні програми ХНУБА (<https://bitly.su/V4BYC9Y>), Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) у Харківському національному університеті будівництва та архітектури (<https://bitly.su/noEWp>) та Положення про гаранта освітньої програми в Харківському національному університеті будівництва та архітектури (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennja-pro-garanta-osvitnoi-programi-v-hnuba.pdf>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

В ХНУБА перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього постійного моніторингу. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються, як у результаті зворотного зв'язку із стейкхолдерами, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальності та потреб суспільства.

Так ОНП вперше була розроблена та затверджена в 2016 році, переглядалась у 2017 році та 2018 роках. Останній перегляд, обговорення та затвердження змін до ОНП «Архітектура та містобудування» проводився на початку 2020 року.

Зміни внесені у ОНП ґрунтувались на основі відгуків і рекомендацій від здобувачів, роботодавців і академічної спільноти; останніх рекомендацій МОН; а також на попередньому досвіді розробників (<http://kstuca.kharkov.ua/novini-viddil-u-aspiranturi-publichne-obgovorennja-proiektu-osvitno-naukovoi-programi-budivnictvo-ta-civilna-inzhenerija.html>).

В редакції ОНП 2020р.:

1. Було змінено дві дисципліни вибору ВД.05. Інтегровані міські, регіональні та міжрегіональні транспортні системи» та «ВД.06. Основи планування міст» на дисципліни «ВД.05. Містобудівний аналіз» та «ВД.06. Сучасні концепції розвитку містобудування та урбаністики», які є більш актуальними та відповідають сучасному стану проблем в архітектурі та містобудуванні України.
2. В пункті 3 «Загальна характеристика програми» було уточнено та більш детально окреслено методи, методики та технології, що належать до предметної області спеціальності та пропонуються до застосування.
3. Було запроваджено сучасні методики навчання, а саме методику «Flip learning», яка передбачає завчасне ознайомлення студентів з матеріалом лекцій і подальше його поглиблене обговорення під час аудиторних занять.
4. Було більш чітко структуровано та переформульовано ПРН згідно їх спрямуванню: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність.
5. Було спрямовано увагу на опанування здобувачами знань та вмінь працювати з регіональним соціо-культурним контекстом, що було враховано при формулюванні програмних компетентностей для освітніх компонентів ОК4 та ВК1, ВК3, ВК5.
6. Було акцентовано увагу на здатність виконувати науково-практичну роботу в умовах натурних досліджень на реальних об'єктах архітектури та містобудування, що було враховано при формулюванні програмних компетентностей для освітніх компонентів ОК4, ВК1, ВК3, ВК5..
7. Додано нові компетенції СК10 з опанування практики проведення дискусій/лекцій з широкою громадськістю щодо розвитку галузі архітектури та містобудування. Це було відповідно відображено в формулюваннях програмних

компетентностей для освітніх компонентів ОК3-ОК5, ВК1-ВК5.

8. В ОНП 2020 було додано по одному додатковому кредиту для ОК.01, ОК.02, ОК.04 які передбачають проведення атестації.

Відповідальними за впровадження та виконання постійного моніторингу і перегляду ОНП «Архітектура та містобудування» у подальшому є робоча група з розробки, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми (Наказ ХНУБА № 293 від. 20.11.2019 р.).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучаються до процесів періодичного перегляду ОНП шляхом анкетування з подальшим обговоренням результатів анкетування на засіданнях робочої групи, поданням службових записок, висловленням пропозицій через свого представника в складі робочої групи, а також шляхом безпосереднього висловлення власної думки та пропозицій щодо ОНП на засіданнях кафедр, Вченої ради факультету, Ради молодих вчених ХНУБА. За результатами обговорення ОНП на засіданнях кафедр та отриманої від здобувачів Службової записки було висловлено побажання щодо зміни головного фокусу освітньої програми в бік найбільш сучасних проблеми архітектури та містобудування та інноваційних підходів до їх вирішення, що було враховано в ОНП 2018 року. Так, за результатами анонімного опитування, проведеного серед здобувачів наприкінці 2019 р., спираючись на їх рекомендації, в редакції ОНП 2020 р. було запропоновано замінити дві дисципліни вибору: ВД.05. Інтегровані міські, регіональні та міжрегіональні транспортні системи» та «ВД.06. Основи планування міст» на дисципліни «ВД.05. Містобудівний аналіз» та «ВД.06. Сучасні концепції розвитку містобудування та урбаністики», які є більш актуальними та відповідають сучасному стану проблем в архітектурі та містобудуванні України. Відповідні пропозиції були внесені до розгляду вченої ради архітектурного факультету, затверджені та реалізовані у ОНП 2020 року «Архітектура та містобудування».

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» аспіранти не входять до складу органів студентського самоврядування, тому залучення їх до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП в ХНУБА відбувається через Раду молодих вчених університету (далі РМВ).

Аспіранти, які входять до РМВ мають право:

- подавати пропозиції до вченої ради університету (факультету) з питань удосконалення стратегії університету щодо контролю освітнього процесу;
- брати участь у вирішенні спірних ситуацій, що можуть виникнути між здобувачами вищої освіти та представниками адміністрації/науково-педагогічними працівниками;
- подавати пропозиції щодо змісту навчальних планів та освітніх програм;
- делегувати членів РМВ до складу вченої ради Університету, а також інших колегіальних та робочих органів Університету.

Рада молодих вчених університету аналізує та узагальнює зауваження та пропозиції аспірантів щодо організації освітнього-наукового процесу і звертається до вчених рад факультетів, Вченої ради університету чи адміністрації університету з пропозиціями щодо їх вирішення.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

З метою залучення роботодавців, до процедур забезпечення якості освітнього процесу, формування та перегляду освітніх програм та вибіркової частини навчальних планів підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти, укладено низку угод (договорів) про співпрацю.

Також, роботодавці прийматимуть участь у фаховому семінарі під час попередньої експертизи дисертації.

Крім того, дієвою формою урахування інтересів роботодавців є їх запрошення до участі в засіданнях робочої групи з розробки та періодичного перегляду ОНП, де вони відкрито висловлюють свої пропозиції щодо її покращення. З 2019 року до складу робочої групи були введені представники із числа роботодавців (Наказ ХНУБА № 293 від 20.11.2019 р.).

Пропозиції від роботодавців щодо оновлення ОНП та інших процедур забезпечення її якості закріплюються в протоколі та передаються на розгляд й обговорення вчених рад факультетів і в подальшому враховуються при перегляді та оновленні змісту ОНП на наступний рік.

Також роботодавці приймають участь у підвищенні кваліфікації науково-педагогічних і наукових працівників, яке здійснюється відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників ХНУБА (<https://bitly.su/Yvijjw8Q>).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Процедуру збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників університету в цілому і за ОНП зокрема забезпечено шляхом застосування практики відповідних інформаційних запитів до роботодавців та безпосередньо випускників.

Ефективним інструментом комунікації з випускниками, який широко застосовується в ХНУБА, є організація зустрічей випускників між собою, їх зустрічей з адміністрацією університету та здобувачами вищої освіти. Метою

таких заходів є: інформаційний обмін; сприяння професійному зростанню випускників; створення умов для більш повної їх самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших сферах; стимулювання та мотивація здобувачів вищої освіти до успішного засвоєння ОНП.

Інформації щодо кар'єрного шляху випускників аспірантури різних років розташовано на сайті ОНП (<http://kstuca.kharkov.ua/viddil-aspiranturi-ta-doktoranturi/arhitektura-ta-mistobuduvannja>).

Типові траєкторії влаштування випускників ОНП – робота в закладах вищої освіти, управління та держадміністраціях різного рівня, науково-дослідних та виробничих установах. Випускники, що освоїли програму доктора філософії можуть виконувати професійну проектно-технологічну, виробничо-технологічну, організаційно-управлінську, науково-дослідницьку (інноваційну), навчально-методичну діяльність.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОНП «Архітектура та містобудування» здійснюються:

- на рівні кафедр – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, заслуховування, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедр;

- на рівні факультетів – у вигляді контролю діяльності кафедр, заслуховування, обговорення питань та прийняття рішень на засіданні вченої ради факультету щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОНП;

- на рівні ЗВО – моніторинг щодо виконання прийнятих рішень проводить навчально-методичний відділ.

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості під час розробки ОНП були виявлені такі недоліки: У 2017 році:

1. Підсумковою формою атестації для деяких дисциплін були державні екзамени (їх замінили на екзамени).
2. Лекції проводились із застосуванням традиційної методики – монологу (було переглянуто роль викладача – він фасилітатор у навчальному процесі, який будує заняття на підґрунті активної комунікації та діалогу, щоб зацікавити та мотивувати аспірантів).
3. Недостатньо уваги приділялося саме сучасній ситуації у сфері архітектури та містобудування (було переведено фокус навчання більше на сучасні проблеми спеціальності, а також актуальні підходи до їх вирішення);
4. Недостатньо уваги приділялося розвиненню навичок написання та оприлюднення наукових статей (було враховано при формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання для освітніх компонентів ОКЗ та ОК4).

У 2019 році:

1. Не були структуровані практичні результати навчання щодо їх спрямування (виконана структуризація за такими дескрипторами як: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність).
2. В пункті з «Загальна характеристика програми» була надана тільки загальна характеристика методів, методик та технологій, інструментів та обладнання, що належать до предметної області спеціальності та пропонуються до застосування (цей недолік був усунений).
3. Деякі дисципліни не викликали зацікавленості у здобувачів (дані дисципліни замінили на принципово нові та більш актуальні).
4. Програмні результати навчання не охоплювали усіх потреб стейкхолдерів (ПРН було розширено та переформульовано).
5. Не були широко запроваджені сучасні методики навчання (впроваджено методику «Flip learning», яка передбачає завчасне ознайомлення студентів з матеріалом лекцій і подальше його поглиблене обговорення під час аудиторних занять).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки ОНП «Архітектура та містобудування» проходить акредитацію вперше, а рекомендацій щодо інших ОНП ХНУБА третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти наразі нема, то в межах університету здійснюється низка заходів, які дозволяють вдосконалити дану ОНП.

З метою забезпечення належного рівня наукових досліджень, університет сприяє розвитку публікаційної активності науково-педагогічних працівників, у тому числі й тих, хто забезпечує реалізацію ОНП «Архітектура та містобудування», та аспірантів у наукових виданнях, що входять до таких міжнародних наукометричних баз реферування та індексування як: Scopus, Web of Science, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, Google Scholar тощо.

Врахування даних пропозицій і рекомендації дозволять покращити якість наукових досліджень наукових керівників, викладачів і здобувачів ступеня доктор філософії за даною ОНП.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Академічна спільнота університету залучається до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП наступним чином: здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти шляхом проведення контрольних тестувань, рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників згідно Положення про рейтингове оцінювання якості діяльності науково-педагогічних працівників ХНУБА; регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на веб-ресурсах університету, на інформаційних стендах та оперативних нарадах структурних підрозділів університету; організація підвищення кваліфікації науково-педагогічних

працівників; забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях співробітників університету та здобувачів вищої освіти.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Розподіл відповідальності між структурними підрозділами університету в контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти визначено відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) у ХНУБА», розмішеного на веб-сайті університету (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenty/polozhennia-pro-systemu-zabezpechennia-iaкости-osvity-2018.pdf).

1. Освітні програми та навчальні плани розробляються робочими групами. Координацію їхньої діяльності та контроль за виконанням вимог щодо навчальних (робочих навчальних) планів здійснює навчально-методичний відділ університету (НМВ) та завідувач аспірантури.
2. Відповідальними за впровадження та виконання постійного моніторингу і перегляду відповідних освітніх програм є: випускові кафедри, Вчені ради факультетів, навчально-методичний відділ (НМВ), Вчена рада університету.
3. Відповідальні за впровадження та виконання якісного набору в аспірантуру: кафедри, завідувач аспірантури, проректор з науково-педагогічної роботи.
4. Відповідальні за впровадження і вдосконалення системи оцінювання знань та практичної підготовки здобувачів: кафедри, НМВ, завідувач аспірантури, Рада молодих вчених (РМВ).
5. Відповідальні за планування, впровадження, виконання та звітування роботи науково-педагогічних працівників: НМВ, керівники кафедр і факультетів, проректор з науково-педагогічної роботи.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в університеті регулюються наступними документами:

- Статут Харківського національного університету будівництва та архітектури (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenty/statut-2017.pdf).
- Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті будівництва та архітектури (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenty/polozhennia-pro-oor-10.04.2015.pdf).
- Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському національному університеті будівництва та архітектури (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/01/poryadok-pidgotovki-doktoriv-filosofiyi-ta-doktoriv-nauk-u-hnuba.pdf>)
- Правилах прийому до аспірантури та докторантури Харківського національного університету будівництва та архітектури у 2020 році (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/01/pravyla-priyomu-asp-doc-2020.pdf>);
- Правила внутрішнього розпорядку (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenty/pravyla_vnutrishniogo_rozporiadku.pdf).

Усі наведені документи розташовані у вільному доступі на офіційному сайті університету.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://kstuca.kharkov.ua/novini-viddil-aspiranturi/publichne-obgovorennja-proiektu-osvitno-naukovoi-programi-budivnictvo-ta-civilna-inzhenerija.html>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://kstuca.kharkov.ua/viddil-aspiranturi-ta-doktoranturi/arhitektura-ta-mistobuduvannja>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Змістом ОНП передбачено вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін, які направлені на задоволення наукових інтересів здобувачів, а саме формування у аспірантів професійних компетентностей, необхідних для інноваційної, науково-дослідної та виробничої діяльності з розробки та впровадження сучасних методів сталого розвитку архітектурного середовища міста.

З метою відповідності науковим інтересам здобувачів обов'язкові компоненти ОНП мають насамперед забезпечити

їх матеріалом стосовно методів наукових досліджень, створити уявлення про існуючі теоретичні та емпіричні методики та технології дослідження.

Вибіркові компоненти ОНП мають на меті забезпечити аспірантів матеріалом відповідно до їх наукових інтересів задля розширення, доповнення, уточнення інформативного обсягу, методологічного забезпечення дисертаційного дослідження. Серед вибірових дисциплін: «Методологічні основи оптимізації предметно-просторового середовища», «Інноваційні технології в архітектурному формоутворенні», «Розвиток професійної сфери архітектури в Україні», «Філософія мистецтва архітектури», «Інтегровані міські, регіональні та міжрегіональні транспортні системи», «Основи планування міст».

Також учбовий процес передбачає створення умов для отримання навичок презентації результатів дослідження державною й іноземною мовами.

Зацікавленість аспіранта полягає також у можливості користування ресурсною базою університету та партнерів, тобто аспірант має широкий вибір місця для впровадження результатів власних досліджень та сприяння відповідних організацій.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Повноцінна підготовка здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування забезпечена змістом ОНП, що передбачає набуття аспірантом таких компетентностей, відповідно до Національної рамки кваліфікацій, як: інтегральна компетентність; загальні компетентності; спеціальні (фахові) компетентності.

Врівноважена система лекцій, семінарів та практичних занять дисциплін «НД.02 Методи наукових досліджень» та «НД.04 Архітектура та містобудування» передбачає здобуття аспірантом універсальних навичок дослідника задля рішення широкого кола наукових задач.

Змістом компонентів наукової програми також передбачено здобуття аспірантом глибинних знань із спеціальності, за якою ведеться дослідження; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Вивчення дисципліни «НД.01 Іноземна мова (англ., нім., рос., укр.)» спрямована на здобуття мовних компетентностей, достатніх для повного розуміння іншомовних наукових текстів, для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Метою освітньої програми передбачено оволодіння методологією науково-педагогічної діяльності та отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі, що є обов'язковим елементом у переліку інтегральних компетентностей. До викладацької діяльності аспірантів мають підготувати такий компонент ОНП як «НД.03. Професійна етика та комунікативна культура людини». Отриманні знання та навички стосовно науково-педагогічної роботи здобувач вищої освіти має апробувати під час педагогічної практики.

Крім того, до програмних результатів навчання (ПРН) входять вимоги освоєння етико-деонтологічних засад (формування навичок колегіальності, моральних засад у здійсненні педагогічної та наукової роботи), системи загальнолюдських цінностей, методологічних норм наукового дослідження.

Освітньо-науковою програмою передбачено придатність випускників до подальшого працевлаштування у якості «2310 Викладачів університетів та вищих навчальних закладів».

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

ХНУБА забезпечує відповідність тем наукових досліджень аспірантів з науковими темами і програмами університету, а також дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень наукових керівників процедурою вибору та затвердження тем досліджень аспірантів, яка проходить декілька етапів від висунення дослідницьких пропозицій та обговорення у науковому осередку кафедр у форматі наукових семінарів, подання та затвердження теми дисертаційного дослідження на засіданні кафедри.

Відстежити дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень наукових керівників на архітектурному факультеті можна шляхом співставлення обраної теми дослідження аспіранта з темою дисертаційного дослідження наукового керівника, його темами наукових публікацій та доповідей на конференціях, темами науково-дослідних робіт, в яких бере участь науковий керівник. Наприклад тема дисертації асп. Заворіної А.А. «Ідентифікація і освоєння архітектурної спадщини кінця XIX – початку XX століття на прикладі міста Харкова», а також асп. Алдохдар Х. Н. «Методи збереження, реставрації та регенерації архітектурно-містобудівної спадщини історичних міст Палестини на прикладі м. Гази» дотичні темі докторської дисертації їх наукового керівника проф. Черкасової К. Т. «Збереження та реабілітація архітектурної та містобудівної спадщини історичних міст північного сходу України».

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливість для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Щодо організаційного забезпечення, то в ХНУБА обговорення результатів наукових досліджень аспірантів в межах ОНП організовано наступним чином:

1) щорічно на засіданнях кафедри та засіданнях відповідних факультетів;

- 2) систематично на науково-практичних конференціях та інших заходах наукового профілю, що проходять в ХНУБА (конкретні приклади наведені за посиланням <http://kstuca.kharkov.ua/nauka/konferencii-ta-seminari>);
- 3) протягом року на науково-практичних конференціях, які проходять на базі інших ЗВО України, а також зарубіжжя;
- 4) залученням до виконання НДР кафедр.

Щодо матеріального забезпечення здобувачів:

- 1) для проведення наукових досліджень є можливість вільного доступу до майстерень і лабораторій університету;
- 2) публікації тез доповідей на науково-технічних конференціях ХНУБА відбувається на безоплатній основі;
- 3) публікацій статей у фаховому виданні «Науковий вісник будівництва».

Наведені організаційні заходи у повній мірі задовольняють вимогам висвітлення та апробації результатів досліджень в рамках експерименту МОН щодо присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Наразі аспіранти не брали участі в програмах з академічної мобільності, хоча інформування про дану можливість вони отримують шляхом поштової розсилки від завідувача аспірантури, доведенням до відома науковими керівниками, у результаті опрацювання отриманих пропозицій від ученого секретаря. В університеті функціонує відділ міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, де висококваліфіковані фахівці надають консультативну підтримку здобувачам (<http://kstuca.kharkov.ua/univer/mizhnarodna-dijalnist>).

Належний рівень іноземного академічного письма, достатній для комунікації в міжнародному науковому середовищі здобувачів забезпечує освітній компонент ОНП «Іноземна мова».

З метою забезпечення можливості долучення здобувачів університету до міжнародної академічної спільноти за ініціативи та на базі ХНУБА проводяться Міжнародні конференції та семінари, зокрема щорічна Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні технології в архітектурі і дизайні», конференція українського осередку DOCOMOMO. Запрошуються провідні вчені галузі, в т.ч. і закордонні, з відкритими лекціями та дискусіями.

Також здобувачі ступеня докторів філософії приймають активну участь у міжнародних конференціях закордоном (Ізбаш А.М., Русанова М.В., Алдохдар Х. Н. та інші). Окрім того, університет заохочує аспірантів брати участь у міжнародних проектах. Наприклад, асп. Ільченко С.А., та проф. Блінова М.Ю. брали участь в організації українсько-німецького проекту «Зустріч архітектурних напрямів» (2017 р.).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

В ХНУБА наукові керівники разом з аспірантами проводять наукові дослідження в рамках науково-дослідних робіт, реєстр яких ведеться у науково-дослідному секторі (<http://kstuca.kharkov.ua/nauka/naukovo-doslidnij-sektor>).

Пріоритетними для ХНУБА є проведення соціально-орієнтованих науково-дослідних, що підтверджує практичну значимість цих досліджень. Результати цієї діяльності регулярно публікуються у періодичних наукових виданнях університету (<https://vestnik-construction.com.ua/uk/>), а також в інших фахових виданнях України та зарубіжжя. Результати усіх науково-дослідних робіт мають впровадження у навчальний процес ХНУБА, а також інших зацікавлених установ та організацій, що підтверджується відповідними актами.

Участь наукових керівників аспірантів у науково-дослідницьких проектах відображена у Планах науково-дослідних робіт та Планах впровадження результатів науково-дослідних робіт, які систематично розробляються науково-дослідним сектором та затверджуються ректором або проректором з науково-педагогічної роботи ХНУБА. Наприклад, прикладна НДР «Розробка науково-проектної документації розділу генерального плану м. Чугуєва Харківської області «Історико-архітектурний опорний план», РК № 0116U004045). ХДТ НИР №105/14» під керівництвом проф., д-ра арх. Черкасової К.Т. НДР «Сучасні проблеми відтворення сфери архітектурної діяльності», РК № 0114U001459 під керівництвом проф., д-ра арх. Буряка О.П. мають практичне впровадження в реформуванні освітнього процесу в ХНУБА.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

З метою дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності в університеті, запобігання плагіату в наукових та навчальних працях науково-педагогічних працівників університету, здобувачів вищої освіти усіх форм навчання, а також уникнення фактів неправомірних запозичень із опублікованих джерел та як складову внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, розроблено Положення про академічну доброчесність (http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/normatyvni_documenty_universytetu/191-zagalni-dokumenty/polozhennia_pro_akademichnu_dobrochesnist_khnuba_udp_23.01.2018.pdf).

Положення спрямоване на формування академічної доброчесності та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах університету.

Реалізація політики академічної доброчесності в університеті здійснюється через: створення і функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату при публікації результатів наукових досліджень; протидію будь-яким проявам неправомірної вигоди; формування умов для розвитку взаємної довіри й поваги між науковими керівниками та здобувачами; вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних вищих навчальних закладів щодо реалізації принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Моніторинг дотримання академічної доброчесності здійснюється систематично (під час звітування на засіданнях кафедр, участі у наукових конференціях та публікації наукових статей) та на заключному етапі під час попередньої експертизи та перевірки на плагіат. Питання про дотримання науково-педагогічними і науковими працівниками принципів і правил академічної доброчесності розглядаються на засіданнях вчених рад факультетів та засіданнях кафедр.

Завдяки сумлінному дотриманню стандартів академічної доброчесності співробітниками ХНУБА, з моменту схвалення Положення про академічну доброчесність до сьогодні в університеті не виявлено порушень академічної доброчесності жодним учасником науково-педагогічними працівниками та науковими керівниками, а також здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Усі науково-педагогічні й наукові працівники ознайомлені з Положенням про академічну доброчесність у ХНУБА, зобов'язуються його дотримуватися та погоджуються з можливістю притягнення їх до відповідальності за його порушення.

Також навчально-методичним відділом спільно з науково-дослідним сектором проводиться попередній, а у подальшому постійний моніторинг дотримання вимог академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, які приймаються на роботу до університету.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОП розвивається з огляду на існуючі тенденції у галузі будівництва та цивільної інженерії, сучасної уяви щодо основних шляхів підвищення ефективності зведення та експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж, менеджменту управлінських рішень.

Виходячи з проведеного самоаналізу, визначено сильні сторони ОП:

1. Актуальність та міждисциплінарний характер наукових компетентностей, що відповідає сучасним потребам ринку праці; є перспективною з точки зору подальшого працевлаштування та професійного зростання в Україні, де найбільша частка зайнятих (41%) припадає на професійну групу «керівники, службовці, професіонали та фахівці» (Державна служба зайнятості України, 2019); формує наукові компетентності, що набувають все більшої потреби в сфері будівництва, архітектури та управління з урахування реформ децентралізації, місцевого самоврядування та сталого розвитку громад та регіонів, має зростаючий попит через створення умов для організації життєвого простору мешканців спроможних громад (Програма «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні», 2019).

2. Академічний потенціал кафедр, що задіяні у навчальному процесі за ОП, забезпечує високу якість навчально-наукового процесу, що підтверджується освітнім, науковим, та практичним досвідом викладачів. Цей процес має постійну динаміку через підвищення кваліфікації на провідних підприємствах та в закладах вищої освіти України; через участь у конференціях, через підвищення рівня мовної підготовки (розробка спільно з Кембридж Ассесмент Центром інноваційних мовних он-лайн курсів з підготовки до здачі екзамену з англійської мови на рівень B2). З метою підтримки наукових розробок аспірантів в межах проекту TEMPUS+ кафедрою іноземних мов створено стартап-центр для інформаційної, організаційної, навчальної та технічно-програмної підтримки здобувачів. Розроблено та впроваджено в навчальний процес е-платформи навчання STVteam на базі програмного комплексу Moodle.

3. Наявність ОП саме в ХНУБА, який є провідним закладом вищої освіти України із найбільш відомою та старішою науковою школою зі спеціальності «Архітектура та містобудування» в Східній Україні, що дозволяє: значно підсилити підготовку науковців через володіння сучасною методологією наукового дослідження, обґрунтування та впровадження інноваційних рішень, професійного зростання здобувачів освітнього ступеня доктора філософії. Проте, за результатами самоаналізу визначено і слабкі сторони ОП, що потребують окремої уваги:

1. Забезпечення умов застосування сучасних методів навчання через підвищення матеріальної бази університету та укомплектації сучасним мультимедійним обладнанням.
2. Відсутність практики викладання дисциплін ОП англійською мовою.
3. Впровадження системи дистанційної та відкритої освіти для здобувачів усіх форм навчання (очної та заочної освіти).

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

У стратегічному плані розвитку Харківського національного університету будівництва та архітектури, розробленому на період 2018-2023 років, зазначені напрямки діяльності по розвитку використання інтенсивних форм навчання на основі комп'ютерних та інфо-комунікаційних освітніх технологій; розширення спектру освітніх послуг за рахунок реалізації безперервної та багатоступеневої освіти, у тому числі у формі дистанційного навчання та відкритої освіти; модернізація структури, змісту й організаційних форм підготовки майбутніх фахівців на засадах компетентнісного підходу, забезпечення гнучкості й мобільності практичної складової підготовки відповідно до вимог ринку праці та інше (<http://kstuca.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/02/strategichnij-plan-rozvitku-harkivskogo-nacionalnogo-universitetu-budivnictva-ta-arhitekturi-na-2018-2023-roki.pdf>). Упродовж найближчих 3 років планується здійснення наступних заходів:

- продовження запланованих дій по забезпеченню доступності освітніх послуг для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення;
- на підставі положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти у Харківському національному

університеті будівництва та архітектури провести роботу щодо встановлення загального порядку організації різних програм та їх академічної мобільності на території України;

– розширити предметну складову освітньої програми на підставі введення додаткових вибіркових дисциплін профільної спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» для удосконалення індивідуалізації навчання;

– провести опитування серед здобувачів вищої освіти за програмою третього рівня освіти щодо егулювання освітньої програми доктора філософії та її скорочення з 3 до 2 років, що дозволить збільшити період роботи над власним дисертаційним дослідженням;

– надати можливість перезарахування необхідного обсягу кредитів з дисципліни педагогічна практика для здобувачів, що мають досвід педагогічної діяльності;

фінансове забезпечення освітньої діяльності та підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення спеціалізованих кабінетів, оновлення устаткування та програмного забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій;

– оновлення комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін.

Для цього ХНУБА протягом наступних 3-х років планує отримати партнерську підтримку в результаті взаємодії із ЗВО, організаціями та установами з країн Європи та Азії у рамках договорів про співпрацю.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ:

Дата:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Іноземна мова (англійська)	навчальна дисципліна	36805 Syllabus ND 01_angliyska mova.pdf	uzUPAL9T9W4hDxS moNU2+5x58+YOD YU+4laFw7VkJGsk=	Мультимедійний клас №1, ауд. 439: - 12 стаціонарних ПК з мультимедійною гарнітурою (веб-камери, навушники) (2016 р. введ. в експл.), - 1 ноутбук <i>LenovoIdeaPad Z510</i> (2016 р.), - 1 Інтерактивна дошка <i>Xiamen INTECH M-76</i>) (2016 р. введ. в експл.), - 1 Стаціонарний проектор <i>Benq MX661</i>) (2016 р. введ. в експл.), - 1 Мультимедіа проектор <i>Panasonic PT-LX300E</i>) (2016 р. введ. в експл.), - 1 екран <i>Redleaf SGM-1106 (240x240)</i>) (2016 р. введ. в експл.), - комплект обладнання для організації локальної мережі та підключення до Інтернет: комутатори <i>D-Link DGS-1016A</i> та <i>TP-Link TL-SF1005D</i> , маршрутизатор <i>MikrotikRouterBoard 9512n</i>) (2016 р. введ. в експл.) Програмне забезпечення: - <i>MS Windows 8.1 Professional RUS</i> (13 ліцензій); - <i>MS Office Professional Plus 2013 RUS</i> (13 ліцензій), - електронна навчальна платформа на базі <i>Moodle</i> , http:// STVTeam.com ; - Тести для побудови профілю особистості (кафедральна розробка): 1. Профілі по <i>Кеттелу</i> ; 2. Профілі по <i>Лірі</i> ; 3. Профілі по <i>ЕГТСП</i>
Іноземна мова (німецька)	навчальна дисципліна	36805 Syllabus ND 01_nimetska mova.pdf	DrWwMCXE6B3Q53 SPyIBVMWbQpdaDz UgdlHJ9tw+QbL4=	Мультимедійний клас №1, ауд. 439: - 12 стаціонарних ПК з мультимедійною гарнітурою (веб-камери, навушники) (2016 р. введ. в експл.), - 1 ноутбук <i>LenovoIdeaPad Z510</i> (2016 р.), - 1 Інтерактивна дошка <i>Xiamen INTECH M-76</i>) (2016 р. введ. в експл.), - 1 Стаціонарний проектор <i>Benq MX661</i>) (2016 р. введ. в експл.), - 1 Мультимедіа проектор <i>Panasonic PT-LX300E</i>) (2016 р. введ. в експл.), - 1 екран <i>Redleaf SGM-1106 (240x240)</i>) (2016 р. введ. в експл.), - комплект обладнання для організації локальної мережі та підключення до Інтернет: комутатори <i>D-Link DGS-1016A</i> та <i>TP-Link TL-SF1005D</i> , маршрутизатор <i>MikrotikRouterBoard 9512n</i>) (2016 р. введ. в експл.) Програмне забезпечення: - <i>MS Windows 8.1 Professional RUS</i>

				(13 ліцензій); - MS Office Professional Plus 2013 RUS (13 ліцензій), - електронна навчальна платформа на базі Moodle, http://STVTeam.com ; - Тести для побудови профілю особистості (кафедральна розробка): 1. Профілі по Кеттелу; 2. Профілі по Лірі; 3. Профілі по ЕГТСП
Методи наукових досліджень	навчальна дисципліна	36805 Syllabus ND 02 metody naukovih doslidgen.pdf	/N9sLxRiond5+y13e VzHN5+55UR1xnW RaFLVMkapWc=	Персональні комп'ютери/ноутбуки: ноутбук HP 250 Gb (2019 р.), Мультимедійне обладнання: - проектор Acer X1711 (2018), проектор Acer P1555 (MR.JRM11.001) (2019 р.)
Професійна етика і комунікативна культура людини	навчальна дисципліна	36805 Syllabus ND 03 profesiyna etika.pdf	6zWdC5rWAv5xRRt NDgxNgGpj5loABtr OBYJ2nSA5jH4=	Персональні комп'ютери/ноутбуки: ноутбук HP 250 Gb (2019 р.), Мультимедійне обладнання: - проектор Acer X1711 (2018), проектор Acer P1555 (MR.JRM11.001) (2019 р.)
Педагогічна практика	практика	36805 Syllabus P01 Pedagogichna praktika.pdf	dFYDT9zW/KqeRwc +MUSDRblwR24yKw YoW4x3A+/f7MI=	Персональний комп'ютер (2018 р.), БФП CanonMF-211 (2017 р.).
Іноземна мова (російська)	навчальна дисципліна	36805 Robocha programa ND 01 rosiyska mova.pdf	f44eGB0qnxJPRs2Q w8oV2p7tvZztEUI7s emPZD8yVw=	Персональний комп'ютер (2018 рік введення в експлуатацію), БФП CanonMF-211 (2017 рік введення в експлуатацію).
Іноземна мова (українська)	навчальна дисципліна	36805 Robocha programa ND 01 ukrainska mova.pdf	Uo3kLoQshJMGZcS dc9uUtwBlgVqMAOc yfqiXccx9+2U=	Персональний комп'ютер (2018 рік введення в експлуатацію), БФП CanonMF-211 (2017 рік введення в експлуатацію).
Архітектура та містобудування	навчальна дисципліна	36805 Robocha programa ND 04 architektura ta mistobuduvannya.pdf	PBfFqBGQTKv8apb XfV3gR81+FeWPmi sutZ+lrXCWPWA=	Персональні і комп'ютери/ноутбуки: - персональні комп'ютери Frime 500 Gb (2016 р.) – 10 шт, Мультимедійне обладнання: - проектор Mitsubishi X1711 (2016 р.), - мультимедійний екран

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
221131	Сергєєва Тетяна Вікторівна	Завідувач кафедри (професор)			0	Іноземна мова (англійська)	Кафедра іноземних мов Харківський державний університет ім. О.М.Горького, спеціальність: англійська мова та література, кваліфікація: філолог, викладач англійської

мови та літератури;
доктор психологічних
наук, диплом ДД
000541, дата видачі
19.01.2012,
спеціальність
(19.00.07) педагогічна
та вікова психологія;
Тема дисертації:
Психолого-
педагогічні основи
саморозвитку
особистості: еко-
гуманістичний підхід
Професор по кафедрі
іноземних мов,
атестат 12ПР 009770,
дата видачі 26.06.2014
Стаж 45 років

Виконання пункту 30
Ліцензійних умов
відповідає підпунктам
30.1; 30.2; 30.3; 30.4;
30.5; 30.6; 30.8; 30.10;
30.11; 30.13; 30.15;
30.17

Підвищення
кваліфікації: 1.
Закордонне
стажування в
Кембриджському і
Бакінгемському
Новому університеті
м. Хай Вікомб, Велика
Британія, за
програмою
академічного обміну в
рамках проекту
ERASMUS PLUS KA1
№
6D6CFEC2681F5043 в
обсязі 150 годин з
05.05.2018 по
26.05.2018.
Наказ ХНУБА № 163
від 06.06.2018. Тема:
«Е-навчання та
змішане навчання в
університеті.
Викладання
англійської мови для
не носіїв мови.
Викладання курсу
лідерства студентам».
Звіт до ЕАСЕА.
Отриманий
Сертифікат установи.

Публікації за
напрямом
дисципліни:
1. Розвиток
мовленнєвої
компетентності на
рівні B2 "Smart English
for architects" / За
редакцією доктора
психологічних наук
(педагогічна та вікова
психологія)
професора Т. В.
Сергєєвої. Підручник.
Частина I. Харків :
ХНУБА, 2019. 218 с.
Затверджено Вченою
радою ХНУБА як
підручник для
студентів
архітектурно-
будівельних

						<p>спеціальностей, протокол № 9 від 31.05.2019 р. 2. Сергеева Т. В., Пивоварова Н. І. Communication in the Frame of Architecture and Civil Engineering. Харків : АРЕХ, 2015. 313 с. 3. Sergeyeva T., Pyvovarova N., Demydiuk O., Barber J. Communication in the frame of architecture. Part I : Textbook. Kharkiv : Operativnaya poligrafiya, 2015. 131 p. 4. Sergeyeva T., Pyvovarova N., Demydiuk O., Barber J. Communication in the frame of architecture. Part II : Textbook. Kharkiv : Operativnaya poligrafiya, 2015. 131 p. 5. Sergeyeva T., Pyvovarova N., Turlakova N., Demydiuk O., Barber J. Communication in the frame of architecture. Part III : Textbook. Kharkiv : Operativnaya poligrafiya, 2015. 131 p.</p>
34239	Турлакова Наталя Борисівна	Доцент			0	<p>Іноземна мова (англійська)</p> <p>Кафедра іноземних мов Харківський державний педагогічний інститут ім. Г.С.Сковороди, спеціальність: іноземна мова, російська мова та література, кваліфікація: викладач англійської мови, викладач російської мови та літератури;</p> <p>кандидат психологічних наук, диплом ДК 037210, дата видачі 01.07.2016, спеціальність (19.00.07) педагогічна та вікова психологія;</p> <p>Тема дисертації: Самопізнання як когнітивна основа саморозвитку особистості студента в умовах соціальних трансформацій</p> <p>Стаж науково- педагогічної роботи - 23 роки</p> <p>Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам 30.1; 30.2; 30.3; 30.5; 30.6; 30.10; 30.14; 30.15; 30.17</p> <p>Підвищення</p>

кваліфікації:

1. Закордонне стажування в Бакінгемширському Новому університеті (м. Хай Вікомб, Велика Британія) за програмою академічного обміну в рамках проекту ERASMUS PLUS KA1 за підтримкою Британської Ради «International Academic Mobility Project № 2018-1-UK01-KA107-046933» в обсязі 90 годин з 22.06.2019 по 30.06.2019.
Наказ ХНУБА № 29-СВК від 13.06.2019 та витяг з протоколу засідання Вченої Ради ХНУБА № 1 від 31.01.2020. Тема: «Criteria for selecting students for participation in academic mobility programs: language competence as a key component».
«Створення стратегічного орієнтування і навчального середовища в процесі підготовки до іспиту FCE на рівень B2».
Лист-декларация від керівника проекту. Звіт до EACEA та British Council.
Отриманий Сертифікат установи.

2. Закордонне стажування в Бакінгемширському Новому університеті (м. Хай Вікомб, Велика Британія) за програмою академічного обміну в рамках проекту ERASMUS PLUS KA1 за підтримкою Британської Ради «International Academic Mobility Project № 2018-1-UK01-KA107-046933» в обсязі 100 годин з 25.11.2019 по 30.11.2019.
Наказ ХНУБА № 51-СВК від 20.11.2019 та витяг з протоколу засідання Вченої Ради ХНУБА № 1 від 31.01.2020. Тема: «Professional development, updating of knowledge and competences related to the delivery of modern teaching methods».
«Problem based teaching methods for online students». «E-learning materials

using learning objects». Лист-декларація від керівника проекту. Звіт до ЕАСЕА та British Council. Отриманий Сертифікат установи.

Публікації за напрямом дисципліни:

Статті:

1. Turlakova N.B., Competence approach: identification of specialist profiles by multidisciplinary team/ Natalya Turlakova// Збірник наукових праць «Теорія і практика сучасної психології» - Випуск № 6, 2019. -

Запоріжжя:

Класичний приватний університет. - 208 с. ISSN 2663-6026

2. Turlakova Natalya, Festeu Dorin. Self-cognition as a key factor of e-learning online/Natalya

Turlakova, Dorin Festeu// Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Психологія. Випуск 60. Харків : ХНПУ, 2019. - 262 с. - С. 162-

179. ISSN 2312-1599 (Print), ISSN 2312-

9387 (Online). Електр. версію включено до

Нац. бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

Режим доступу:

<http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/psychology/article/view>

3. Турлакова Н.Б.

Дослідження самопізнання як когнітивної основи саморозвитку

особистості./Н.Б.

Турлакова// Журнал Науковий огляд №6 (16), 2015. – Київ, ТОВ «ТК Меганом».- 148с.

– С.123-133. ISSN 2311-4509 (Print), ISSN 2311-4517 (Online).

Режим доступу:

<http://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/512>

Підручники:

1. Підручник з грифом «Затверджено Вченою радою ХНУБА»

«Розвиток

мовленнєвої компетентності на

рівні B2 “Smart English for architects”»// За

редакцією д.п.н., проф. Т. В. Сергеевої.

Ч. І. Харків:

Видавництво ФОП

						<p>Федорко М. Ю., 2019. - 218 с.</p> <p>2. Chechelnytskiy S., Fomenko O., Folli M.G., Turlakova N./ Чечельницький С., Фоменко О., Фолли М.Г., Турлакова Н.Б. Visual ecology of the architectural environment: Textbook// Визуальна екологія архітектурної середви: Учебне посібниє. Kharkiv: «Operativnaya poligrafіya», 2015 – 120 p./ Харків: «Оперативна полиграфія», 2015. – 120 с. - Англ. и рус. яз.</p> <p>3. Sergeyeva T., Turlakova N., Ushakova S., Barber J. Communication in the frame of cross-cultural relations: навчальний посібник / Т. Sergeyeva, N. Turlakova, S. Ushakova, J. Barber. – Kharkiv: “Operativnaya poligrafіya”, 2015. – 76 p. – Англ. та укр. мова.</p>
57056	Ломоносова Жанна Володимирів на	Старший викладач			о	<p>Іноземна мова (німецька)</p> <p>Кафедра іноземних мов Харківський державний університет ім. О. М. Горького , м. Харків, 1984 р. Спеціальність – німецька мова та література. Кваліфікація – філолог, викладач німецької мови та літератури, перекладач Стаж науково-педагогічної роботи - 35 років Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам 30.3; 30.13; 30.14; 30.17</p> <p>Підвищення кваліфікації: На підставі участі у роботі семінарів з підвищення кваліфікації для викладачів німецької мови «Краєзнавство Австрії» (організований Федеральним міністерством освіти Австрії, Австрійська бібліотека м. Харків), «Німецька мова як іноземна, тест DaF» (організований Німецькою службою обміну DAAD, Україно-німецький центр ХНАДУ м. Харків) тощо. Тема: «Розвиток</p>

						<p>міждисциплінарних науково-методичних, педагогічних, психологічних компетентностей, вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду, вдосконалення особистісних професійних компетентностей з користування інформаційними системами навчального середовища та з розвитку мовної компетентності в рамках FCE». Наказ ХНУБА № 150 від 05.06.2019 р.</p> <p>Публікації за напрямом дисципліни: Ж.В. Ломоносова, О.Б. Деденьова, О.В. Рачковський, О.В. Назимко, Т.О. Костюк, В.О. Бондар. Основні терміни будівельної та архітектурної спрямованостей: Термінологічний словник (російсько-українсько-англійсько-німецький). - Харків: ХНУБА, 2016.30 с. Ломоносов Ю.В. Проблемы цифрового преобразования и автоматического переводатекста / Ю.В. Ломоносов, Ж.В. Ломоносова // Науковий огляд. – 2016. - №3 (24). – с. 51-59. Включено до міжнародної мультидисциплінарно і бази даних наукових статей (Велика Британія) CORE, Європейської бази даних OpenAir</p>
45545	Кучеренко Олена Федорівна	Доцент			о	Іноземна мова (російська) <p>Кафедра української мови та мовної підготовки іноземних громадян Харківський державний університет ім. М.Горького, 1982 р. Спеціальність – Російська мова та література. Кваліфікація – Філолог. Викладач російської мови та літератури Харківський обласний інститут удосконалення вчителів, 1999 р. Спеціальність – Українська мова та література. Кваліфікація –</p>

Учитель української мови та літератури
Кандидат філологічних наук, 10.02.01 - Українська мова, ДК № 023292, 2004 р.

Тема «Проблеми формування, функціонування та розвитку української пожежно-технічної терміносистеми»

Доцент кафедри мовної підготовки, 12 ДЦ № 017775, 2007 р.
Стаж науково-педагогічної роботи - 36 років

Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам 30.2, 30.3, 30.13, 30.14, 30.15

Підвищення кваліфікації:
Стажування в Харківському національному університеті ім. В. Каразіна, кафедра української та російської мови як іноземних.
Тема: «Науковий стиль мови при навчанні української як іноземної».
Наказ №241 від 18.10.2016 р.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації №736.

Публікації за напрямом дисципліни:
Кучеренко О.Ф., Греул О.О. Вербальна та невербальна міжкультурна комунікація в процесі навчання арабських студентів// 36. наукових праць.
Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі.
Наукові дослідження. Досвід Пошуки. //36. наукових праць. – ХНУ ім. Каразіна. – #24. – 2016. – с.70-79.
Креч Т. В., Кучеренко О. Ф., Милева И.В. Лингво методические аспекты соотношения близко родственных языков в обучении иностранных студентов в / Академическая адаптация образовательных мигрантов в стране обучения: монография [под ред.

						Н. И. Ушаковой]. – Х.: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2017. – С. 194 – 207.
200155	Мілева Ірина Володимирівна	Доцент			0	<p>Іноземна мова (українська)</p> <p>Кафедра української мови та мовної підготовки іноземних громадян</p> <p>Луганський державний педагогічний університет імені Тараса Шевченка, 2001 р. Спеціальність – українська мова і література та англійська мова і література. Кваліфікація – вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури</p> <p>Кандидат філологічних наук, 10.02.01 –Українська мова, ДК №033094, 2006 р. Тема: «Евфемізація і дисфемізація у фразеотворенні говірок сходу України»</p> <p>Доцент кафедри української мови 12 ДЦ №020223, 2008 р.</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи - 19 років</p> <p>Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам 30.2, 30.3, 30.12 30.14 30.16</p> <p>Підвищення кваліфікації: Стажування в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті, кафедра мовної підготовки. Тема: «Навчання студентів стратегії мовленнєвої поведінки». Наказ №251 від 19.10.2017 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації 12СПВ185001.</p> <p>Публікації за напрямом дисципліни: Ужченко В.Д., Ужченко Д.В., Мілева І.В. Фразеологічно-паремійний словник Східної Слобожанщини XIX ст. – Луганськ : Вид-во</p>

						<p>ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 288 с. Креч Т.В., Мілева І.В. Особливості адаптації освітніх мігрантів в білінгвальному оточенні / Міждисциплінарні зв'язки у викладанні мов. - Харків: Вид-во ХНУ ім. Каразіна, 2019. – С. 145 – 152.</p>
212043	Проценко Ольга Петрівна	професор			о	<p>Методи наукових досліджень</p> <p>Кафедра суспільно-гуманітарних дисциплін Московський державний університет ім. М.В. Ломоносова, 1978 р. Спеціальність – філософія. Кваліфікація – філософ. викладач філософії</p> <p>Доктор філософських наук, 09.00.07 - етика, ДД №003800, 2004 р. Тема: «Етикет як аксіологічний вимір культури поведінки і спілкування»</p> <p>Професор кафедри філософії, 02 ПР № 004077, 2006 р.</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи - 40 років</p> <p>Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам 30.2, 30.3, 30.8, 30.11, 3015</p> <p>Підвищення кваліфікації: Стажування у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті, кафедрі філософії. Тема: «Взаємодія теології та філософії в сучасному світі». Наказ № 260 від 28.10.2015 р. Свідоцтво № 12 СПВ101194.</p> <p>Публікації за напрямом дисципліни: Культура поведінки в проектах новоевропейской философии 17 в. (Ф.Бекон и Д. Локк) //Гуманітарний часопис: Збірник наукових праць. №1 – Х.: ХАІ. 2016.- С. 59 – 66 міського міжвузівського</p>

						<p>науково-практичного семінару. - Харків: Точка, 2017.С.179-181</p> <p>Духовність: сутність та історичні вигоди //Збірка матеріалів міського науково-практичного семінару «Формування духовної культури майбутніх фахівців». - Харків, 2019. – С. 5-6.</p> <p>Духовність та її аксіологічні виміри // Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Духовність як складова української державності». - Харків, 2019 - С.168-169.</p> <p>Векторна репрезентація публічності в культурно дискурсивному просторі інформаційного суспільства. Філософія в сучасному світі: Матеріали міського міжвузівського науково-практичного семінару. – Х.: Точка, 2015. – С. 94-97</p>
212043	Проценко Ольга Петрівна	професор			о	<p>Професійна етика і комунікативна культура людини</p> <p>Кафедра суспільно-гуманітарних дисциплін Московський державний університет ім. М.В. Ломоносова, 1978 р. Спеціальність – філософія. Кваліфікація – філософ. викладач філософії</p> <p>Доктор філософських наук, 09.00.07 - етика, ДД №003800, 2004 р. Тема: «Етикет як аксіологічний вимір культури поведінки і спілкування»</p> <p>Професор кафедри філософії, 02 ПР № 004077, 2006 р.</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи - 40 років</p> <p>Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам 30.2, 30.3, 30.8, 30.11, 30.15</p> <p>Підвищення кваліфікації: Стажування у Харківському національному автомобільно-дорожньому</p>

						<p>університеті, кафедрі філософії. Тема: «Взаємодія теології та філософії в сучасному світі». Наказ № 260 від 28.10.2015 р. Свідоцтво № 12 СПВ101194.</p> <p>Публікації за напрямом дисципліни: Прагматика етикета: філософсько-етический дискурс // Харків. Мачулин 2018 г. – 256 с. Деловое общение как предмет философско-этического анализа // Гуманітарний часопис: Зб. наук. праць. – Х.: ХАІ. 2016 №2 С. 21-26 Морфология этикета: философско-культурологический экскурс// Харків. Мачулин 2019 г.- 144 с.</p>
209044	Черкасова Катерина Тимофіївна	Завідувач кафедри (професор)			о	<p>Архітектура та містобудування</p> <p>Кафедра реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів Харківський сільськогосподарський інститут ім. В. Докучаєва, 1972р. спеціальність: архітектура, кваліфікація: архітектор</p> <p>Доктор архітектури, 18.00.01 - Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури Тема: «Збереження і реабілітація архітектурної та містобудівної спадщини історичних міст північного сходу України» (ДД №001352 від 26.09.2012 р.)</p> <p>Доцент кафедри основ архітектури (ДЦ №000048 від 28.06.1991 р.)</p> <p>Архітектура та містобудування (модуль: Методологія історії архітектури)</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи - 43 роки</p> <p>Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам: 30.2; 30.3; 30.7; 30.8; 30.10; 30.11; 30.13; 30.14; 30.16; 30.17;</p>

30.18;

Підвищення кваліфікації: Державне підприємство Український державний проектний інститут «Укрміськбудпроект», архітектурно-планувальна майстерня №3, тема «Інформаційне забезпечення містобудівної документації», наказ №111 від 14.04.2017 р., звіт.

Публікації за напрямом дисципліни:
1. Реновация и реvalorизация объектов архитектуры: Учебное пособие. – Харьков: «Оперативная полиграфия», 2015. – 120 с. Е.Т. Cerkasova, V.M. Lopatko, N.Lombardini. Renovation and revalorization of architectural objects: Textbook. / Translate by Anna Ryabovol. / – Kharkiv: KhNUCEA, 2015. – 120 p.
2. Соціокультурна адаптація історичних видовищних (театральних) будівель до сучасного використання// Науковий вісник будівництва (Вип. 87) №1. – Харків: ХНУБА, 2017.
3. Методология исследования по сохранению и реставрации архитектурно-археологического наследия Палестины на примере г. Газа //Науковий вісник будівництва. – Харків: ХНУБА, 2019. – Том 95. №1. – С. 8-18.

1. Керівник НДР за темами: «Теоретичні та науково-практичні дослідження зі збереження архітектурно-містобудівної спадщини історичних міст», РК № 0114U004377
2. Розробка науково-проектної документації розділу генерального плану м. Чугуєва Харківської області «Історико-архітектурний опорний план»,

						(державний реєстраційний № 0116U004045). ХДТ НІР №105/14.
126432	Ремізова Олена Ігорівна	Професор			0	Архітектура та містобудування Кафедра основ архітектури Харківський інженерно-будівельний інститут, 1976р., Спеціальність: архітектура, кваліфікація: архітектор. Доктор архітектури, 18.00.01 - Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури. Тема: «Логічні структури композиційної мови архітектури». (ДД № 003110 від 14.02.2014 р.) Професор кафедри основ архітектури ХНУБА (12ПР № 010137 від 22.12.2014 р.) Стаж науково-педагогічної роботи - 33 роки Архітектура та містобудування (модуль: Розвиток теоретичної думки в архітектурі) Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам: 30.2; 30.3; 30.4; 30.7; 30.8; 30.11; 30.13; 30.16; 30.17 Підвищення кваліфікації: Харківська державна академія дизайну та мистецтв. Тема: «Оволодіння методами викладання графічного дизайну». Наказ № 67 від 27.11.2015. Публікації за напрямом дисципліни: 1. Художественные методы архитектурной композиции / Навчальний посібник – Харьков: ХНУСА, 2016. – 86 с. 2. Ремізова Е.І., Новак Н.В. Периодизация развития ордерного языка в архитектуре постмодернизма. - Науковий вісник будівництва, 2019, т. 1, № 2(96). – С. 93-101. 3. Olena Remizova, Natalya Novak.

						<p>Dialogue of epochs in postmodern urban planning concepts of the late XXth and early XXIst centuries. - Budownictwo i Architektura" № 4 (17) 2018. – С. 67-75.</p> <p>НДР за темами: «Теоретичні засади збереження історико-культурного середовища», державний реєстраційний номер РК № 0118U003284; «Сучасні проблеми відтворення сфери архітектурної діяльності», державний реєстраційний номер РК № 0119U001959.</p>
201481	Блінова Марія Юрїївна	Професор			о	<p>Архітектура та містобудування</p> <p>Кафедра дизайну архітектурного середовища Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури, 2002р., Спеціальність: архітектура будівель та споруд, Кваліфікація: архітектор.</p> <p>Доктор архітектури 18.00.01 - Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури. Тема: «Методологічні основи формування соціокультурної ідентичності в архітектурному середовищі сучасного міста» (ДД №005374 від 12.05.2016 р.)</p> <p>Доцент кафедри дизайну архітектурного середовища (12ДЦ № 043475 від 30.06.2015р.)</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи - 11 років</p> <p>Архітектура та містобудування (модуль: Стратегії сталого розвитку архітектурного середовища)</p> <p>Виконання пункту 30 Ліцензійних умов відповідає підпунктам: 30.3; 30.8; 30.9; 30.13; 30.14; 30.15.</p> <p>Підвищення</p>

кваліфікації:
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, кафедра Містобудування;
Тема: Сучасні тенденції в викладання дисципліни архітектурне проектування. Наказ № 223 від 22.09.2017р.
Публікації за напрямом дисципліни:
1. Блінова М.Ю., Личенко С.А. Локус та ідентичність як базові категорії при формуванні стратегій розвитку архітектурного середовища/М. Ю.Блинова, С.А. Личенко // Інноваційні технології в архітектурі і дизайні: Колективна монографія / Під загальною редакцією В.П.Сопова, В.П. Мироненка. – Харків:ХНУБА, 2017. – С. 43-50.
2. Блинова М.Ю., Скороходова А.В., Родик Я.С. К пониманию социальной проблематики устойчивого развития в архитектуре / М. Ю.Блинова, А. В. Скороходова, Я. С. Родик // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник / Відпов. ред. М.М. Дьомін. – К., КНУБА, 2016. – Вип. 43 (частина 1). – С. 78-85.
3. Блінова М.Ю., Личенко С.А. Локальні стратегії розвитку архітектурного середовища міст України: до постановки проблеми /М. Ю.Блинова, С.А. Личенко // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник / Відпов. ред. М.М. Дьомін. – К., КНУБА, 2016. – Вип. 46. – С.54-63.

Відповідальний виконавець НДР за темами: «Сучасні стратегії формування архітектурного середовища міст

						України у контексті концепції сталого розвитку» РК № 0116U005374; «Соціокультурна інтерпретація архітектурного середовища сучасного міста», РК № 011U005527.
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>Іноземна мова (англійська)</i>		
ПРН1, ПРН2	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи, рольові ігри); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки). 	<p>Поточний контроль: усне опитування, тестування.</p> <p>Модульний контроль: написання модульних контрольних робіт, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, захист рефератів.</p> <p>Підсумковий контроль: диференційний залік, екзамен</p>
<i>Іноземна мова (німецька)</i>		
ПРН1, ПРН2	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи, рольові ігри); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки) 	<p>Поточний контроль: усне опитування, тестування.</p> <p>Модульний контроль: написання модульних контрольних робіт, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, захист рефератів.</p> <p>Підсумковий контроль: диференційний залік, екзамен</p>
<i>Методи наукових досліджень</i>		
ПРН3, ПРН4	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи); • проблемний виклад (викладач сам висуває, формулює проблему, сам її розв'язує, показуючи шлях розв'язання); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки). 	<p>Поточний контроль: усне опитування.</p> <p>Модульний контроль: написання модульних контрольних робіт, захист рефератів.</p> <p>Підсумковий контроль: диференційний залік, екзамен</p>
<i>Професійна етика і комунікативна культура людини</i>		
ПРН4, ПРН5, ПРН10	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи); • проблемний виклад (викладач сам висуває, формулює проблему, сам її 	<p>Поточний контроль: усне опитування.</p> <p>Модульний контроль: написання модульних контрольних робіт, захист рефератів.</p> <p>Підсумковий контроль: диференційний залік</p>

	розв'язує, показуючи шлях розв'язання); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки).	
<i>Педагогічна практика</i>		
ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН8, ПРН10	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи); • проблемний виклад (викладач сам висуває, формулює проблему, сам її розв'язує, показуючи шлях розв'язання); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки). 	Поточний контроль: усне опитування; тести; презентації результатів виконаних завдань; презентації та виступи на наукових заходах. Підсумковий контроль: диференційований залік
<i>Іноземна мова (російська)</i>		
ПРН1, ПРН2	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи, рольові ігри); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки). 	Поточний контроль: усне опитування, написання контрольних робіт. Модульний контроль: написання модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль: диференційний залік, екзамен
<i>Іноземна мова (українська)</i>		
ПРН1, ПРН2	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи, рольові ігри); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки). 	Поточний контроль: усне опитування, написання контрольних робіт. Модульний контроль: написання модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль: диференційний залік, екзамен
<i>Архітектура та містобудування</i>		
ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9	<ul style="list-style-type: none"> • Пояснювально-ілюстративний (розповідь, лекція, пояснення); • репродуктивний (порівняння, узагальнення, класифікація, повтор та відтворення, індуктивні й дедуктивні вправи); • проблемний виклад (викладач сам висуває, формулює проблему, сам її розв'язує, показуючи шлях розв'язання); • евристичний (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі за допомогою викладача розмірковують, розв'язують поставлені завдання і проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, роблять висновки); • дослідницький (семінар-дискусія, мозкові штурми де, здобувачі самостійно виявляють проблеми, аналізують, моделюють рішення, роблять висновки). 	Поточний контроль: усне опитування. Модульний контроль: захист рефератів, презентації результатів виконаних завдань та досліджень. Підсумковий контроль: диференційний залік, екзамен

